

Primjena jednostavnog i dvojnog sustava knjigovodstva na realnim primjerima

Kosir, Lara

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Organization and Informatics / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:211:192986>

Rights / Prava: [Attribution 3.0 Unported/Imenovanje 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-03**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Organization and Informatics - Digital Repository](#)

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
VARAŽDIN**

Lara Kosir

**Primjena jednostavnog i dvojnog sustava
knjigovodstva na realnim primjerima**

ZAVRŠNI RAD

Varaždin, 2022.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
V A R A Ž D I N

Lara Kosir

JMBAG: 0016141537

Studij: Ekonomika poduzetništva

**Primjena jednostavnog i dvojnog sustava knjigovodstva na
realnim primjerima**

ZAVRŠNI RAD

Mentorica:

Doc.dr.sc. Suzana Keglević Kozjak

Varaždin, rujan 2022.

Izjava o izvornosti

Izjavljujem da je moj završni rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristio drugim izvorima osim onima koji su u njemu navedeni. Za izradu rada su korištene etički prikladne i prihvatljive metode i tehnike rada. Za bilo kakve netočnosti u činjenicama ili rasuđivanju preuzimam punu odgovornost.

Autor/Autorica potvrdio/potvrdila prihvaćanjem odredbi u sustavu FOI-radovi

Sažetak

Knjigovodstvo je zakonski obligatorna obveza za poduzetnika te je zbog toga kod ulaska u poduzetnički pothvat važno promisliti na koji način će voditi svoje poslovne transakcije, isto tako sagledati prednosti i nedostatke uspostave jednostavnog ili dvojnog sustava knjigovodstva. Rad se sastoji od analize jednostavnog sustava knjigovodstva na primjeru poslovanja obrta i dvojnog sustava knjigovodstva na primjeru poslovanja poduzetnika registriranog kao jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću. Osnova za vođenje poslovnih knjiga u oba slučaja čine pravna i porezna regulativa te se stoga one analiziraju u radu. Računovodstvo obrta regulirano je odredbama Zakona o obrtu i vodi se po sustavu poreza na dohodak, dok je računovodstvo poduzetnika regulirano Zakonom o računovodstvu te se vodi po sustavu poreza na dobit. Poduzeće je, za razliku od obrta, dužno sastaviti godišnje financijske izvještaje na kraju poslovne godine te su isti prikazani u završnom radu. Oba promatrana subjekta obveznici su PDV-a kojeg obračunavaju po naplaćenim naknadama te je u radu objašnjen postupak prijave PDV-a te potrebne isprave. U radu se analiziraju poslovne knjige i knjigovodstvene isprave na realnim primjerima obrtnika i poduzetnika s ciljem pružanja uvida u njihove temeljne razlike.

Ključne riječi: jednostavan sustav knjigovodstva, sustav dvojnog knjigovodstva, obrt, jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću, poslovne knjige, knjigovodstvene isprave, računovodstvena regulativa

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Metode i tehnike rada	2
3. Regulatorni okvir obrtnika u Republici Hrvatskoj.....	4
3.1. Opće odredbe Zakona o obrtu	4
3.2. Poslovne knjige i isprave obrtnika.....	5
3.3. Oporezivanje obrtnika	7
4. Regulatorni oblik poduzetnika u Republici Hrvatskoj.....	9
4.1. Definicija poduzetnika i njihovo razvrstavanje.....	9
4.2. Poslovne knjige i isprave poduzetnika.....	10
4.3. Financijsko izvještavanje i oporezivanje poduzetnika.....	12
5. Analiza jednostavnog i dvojnog sustava knjigovodstva na primjerima	15
5.1. Računovodstvo obrtnika u djelatnosti.....	15
5.1.1. Analiza poslovne dokumentacije.....	15
5.1.2. Sistemski pregled poslovnih knjiga.....	17
5.1.3. Analiza poreznih obveza	20
5.2. Računovodstvo poduzetnika u djelatnosti.....	25
5.2.1. Analiza poslovnih knjiga i isprava	26
5.2.2. Pregled financijskih izvještaja	30
5.2.3. Porezne obveze	37
6. Zaključak.....	40
Literatura	41
Popis slika.....	43
Popis tablica	44

1. Uvod

U Republici Hrvatskoj postoje dva sustava knjigovodstva, a to su sustav jednostavnog i sustav dvojnog knjigovodstva. Kroz završni rad nastoje se pojasniti oba sustava knjigovodstva na realnim primjerima obrtnika i poduzetnika u uslužnim djelatnostima. Odabrani primjeri posluju u različitim sustavima knjigovodstva, obrtnik posluje prema načelima jednostavnog sustava knjigovodstva, dok poduzetnik posluje prema načelima dvojnog sustava knjigovodstva. Na temelju dostupnih informacija napravljena je analiza oba sustava knjigovodstva.

U završnom radu se promatra poslovanje obrtnika koji se bavi uslužnom djelatnošću vezanom uz soboslikarske te ličilačke radove i slično koji je registriran kao vezani obrt te je obveznik poreza na dohodak i trgovačko društvo registrirano kao jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću koje se također bavi uslužnom djelatnošću, no njegova djelatnost vezana je uz organizaciju izvedbi projekata za zgrade te je obveznik poreza na dobit.

Sukladno sustavima knjigovodstva kojima obrtnik i poduzetnik vode svoje poslovanje, analizirane su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave obrtnika i poduzetnika te njihove porezne obveze. S obzirom da je poduzetnik u sustavu dvojnog knjigovodstva, za njega su analizirani i financijski izvještaji koje je dužan voditi prema Zakonu o računovodstvu. Na temelju dostupnih informacija napravljena je analiza oba sustava knjigovodstva te su na kraju navedene njihove sličnosti i razlike.

Osnovna motivacija za pisanje završnog rada bila je zainteresiranost za spoznajom stvarnih razlika između dva sustava knjigovodstva u praksi s obzirom da teorija i praksa nisu isto. Stečenim znanjem tijekom pisanja završnog rada omogućava se lakše snalaženje u poslovnom svijetu i razumijevanju sličnosti i razlika dva sustava knjigovodstva, a isto tako i lakše razumijevanje zakonskih propisa i odredbi s obzirom da su se za pisanje ovog rada u velikoj količini izučavali zakoni.

Završni rad sastoji se od šest poglavlja. U uvodnom dijelu opisana je tema rada, realni primjeri na kojima će se analizirati sustavi knjigovodstva te motivacija za rad. U drugom poglavlju objašnjene su metode i tehnike rada korištene prilikom pisanja samog rada. U trećem poglavlju objašnjen je regulatorni okvir obrtnika u Republici Hrvatskoj, dok je u poglavlju nakon objašnjen regulatorni okvir poduzetnika u Republici Hrvatskoj. U petom poglavlju slijedi analiza konkretnih primjera obrtnika i poduzetnika te nakon toga slijedi zaključak u kojem se navode sličnosti i razlike dva promatrana sustava knjigovodstva.

2. Metode i tehnike rada

Prilikom pisanja završnog rada korišteno je nekoliko znanstvenih metoda kako bi se olakšalo razumijevanje cjelokupnog teksta te samih pojmova korištenih u završnom radu. U radu su korištene deskriptivna metoda, metoda kompilacije, metoda klasifikacije te komparativna metoda koje će biti opisane u nastavku.

Prva metoda korištena u pisanju završnog rada je metoda deskripcije koja je korištena u svrhu opisivanja i nabiranja samih činjenica. Pomoću metode deskripcije, u radu su objašnjeni sustavi jednostavnog i dvojnog knjigovodstva te njihovo funkcioniranje. Isto tako, metoda deskripcije koristila se za nabiranje činjenica vezanih za objašnjavanje pojmova. U najvećoj mjeri, metoda deskripcije koristila se za opisivanje pojmova čiji su primarni izvori bili iz različitih zakona korištenih prilikom pisanja rada.

Metoda kompilacije koristila se za citiranje preuzetih definicija, odnosno činjenica i objašnjenja drugih autora. Ova metoda je najčešće korištena za definicije pojmova te dijelove teksta preuzetih iz različitih knjiga koje su korištene kao literatura prilikom izrade ovog rada, a isto tako kako bi se citirali navodi preuzeti iz različitih zakona korištenih prilikom izrade rada.

Treća metoda korištena prilikom izrade ovog rada je metoda klasifikacije. Korištenjem metode klasifikacije, u radu su razvrstane, odnosno klasificirane poslovne knjige obrtnika koje su podijeljene na knjigu primitaka i izdataka, knjigu prometa, popis dugotrajne imovine, evidenciju o tražbinama i obvezama te evidenciju o nabavi i upotrebi reprodukcijskog i potrošnog materijala, dok su poslovne knjige poduzetnika klasificirane u dvije skupine, a to su temeljne i pomoćne poslovne knjige. Isto tako, prema različitim klasifikacijama poduzetnici su podijeljeni na mikro, male, srednje i velike poduzetnike, dok obrtnici mogu pripadati sustavu poreza na dohodak i na one koji pripadaju porezu na dobit.

Komparativna metoda je četvrta metoda korištena prilikom pisanja ovog rada. Komparativna metoda primjenjuje se u petom poglavlju te u zaključku kao posljednjem poglavlju ovog rada. Pomoću ove metode uspoređuju se sustav jednostavnog knjigovodstva i sustav dvojnog knjigovodstva te se otkrivaju njihove sličnosti i različitosti. Isto tako, u zaključku se pomoću komparativne metode uspoređuju financijske obveze obrtnika i poduzetnika, njihove sličnosti i različitosti koje se javljaju prilikom obavljanja njihovih djelatnosti.

Što se tiče literature korištene prilikom pisanja ovog završnog rada, literatura se temelji na različitim zakonima relevantnim za odabranu temu, knjigama koje su svojom tematikom relevantne za izradu ovog završnog rada. Isto tako, literatura se temelji na časopisima, odnosno člancima iz istih te internetskim stranicama gospodarskih i obrtničkih udruženja.

Temeljni izvor informacija prilikom izrade ovog završnog rada bili su relevantni zakoni koji su prilikom izrade rada bili aktualni. Knjige kao sekundarni izvor podataka prilikom izrade rada služe kao dopuna informacija i podataka iz zakona te za objašnjenje pojmova korištenih u radu. Uz primarne i sekundarne izvore podataka, korišteno je nekoliko stručnih i znanstvenih članaka iz časopisa „Računovodstvo i porezi u praksi“ te internetske stranice gospodarskih i obrtničkih udruženja koji su služili kao dopuna zakona i knjiga.

3. Regulatorni okvir obrtnika u Republici Hrvatskoj

Prema autoricama Žager i Dečman (2015) knjigovodstvo bilježi poslovne događaje na temelju vjerodostojne dokumentacije. Postoje dva temeljna načela vođenja poslovnih knjiga, a to su načelo blagajne i načelo nastanka događaja. Shodno tome postoje dva sustava knjigovodstva, a to su jednostavno i dvojno knjigovodstvo.

Žager i Dečman (2015) navode kako načelo blagajne zahtjeva evidenciju poslovnih događaja kada se primi ili isplati novac, a ne kada je sam događaj nastao. Načelo blagajne podrazumijeva primjenu jednostavnog sustava knjigovodstva čiji su obveznici obrtnici i slobodna zanimanja.

Sustav jednostavnog knjigovodstva događaj evidentira samo jednom te bilježi samo dio poslovnih događaja i to na jednoj stavci. Poslovne promjene kod jednostavnog sustava knjigovodstva, evidentiraju se kronološkim redom i vremenskim slijedom kako su nastale u poslovnim knjigama. Jednostavno knjigovodstvo primjenjuju obrti, OPG-ovi te slobodna zanimanja. (Rada.hr)

3.1. Opće odredbe Zakona o obrtu

„Obrtnik je fizička osoba koja obavlja jednu ili više djelatnosti u svoje ime i za svoj račun, a pritom se može koristiti i radom drugih osoba.“ (Zakon o obrtu, NN 127/19, čl. 4)

„Obrt je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti od strane fizičke osobe sa svrhom postizanja dohotka ili dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.“ (Zakon o obrtu, NN 127/19, čl. 2)

Postoje tri vrste obrta s obzirom na stručnu spremu, a to su slobodni obrt, vezani obrt te povlašteni obrt. Slobodni obrt se odnosi na obavljanje djelatnosti za koje nije uvjet ispit o stručnoj spremi niti majstorski ispit. Vezani obrt zahtjeva ispit o stručnoj osposobljenosti te odgovarajuću srednja stručna sprema i majstorski ispit. Povlašteni obrt se odnosi na obrtnike koji smiju obavljati djelatnost na temelju povlastice, odnosno dozvole nadležnog ministarstva. (Zakon o obrtu, NN 127/19, čl.6; Žager & Dečman, 2015, str. 284)

Također postoje tradicijski i umjetnički obrti za koje je potrebno poznavanje zanatskih vještina i umijeća u obavljanju djelatnosti. Takvi oblici obrta se obavljaju pretežno ručnim radom. Uvjete i način stjecanja statusa tradicijskog, odnosno umjetničkog obrta, donosi se pravilnikom kojeg donosi ministar nadležan za obrt. (Zakon o obrtu, NN 127/19, čl. 7)

Registracija obrta obavlja se upisom u Obrtni registar čije rješenje izdaje nadležno upravno tijelo te je Obrtni registar javan. Oblik i način vođenja Obrtnog registra te mogućnost korištenja istog, propisuje ministar nadležan za obrt. Nakon upisa obrtnika u Obrtni registar, obrtnik je dužan započeti s obavljanjem djelatnosti u roku od godine dana od izdavanja obrtnice. Obrtnicu može izdati nadležno tijelo te ona sadrži OIB obrtnika i identifikacijsku oznaku obrta. (Zakon o obrtu, NN 127/19, čl. 15-17)

Obrtnik može obavljati samo one djelatnosti koje su obuhvaćene obrtnicom te one djelatnosti koje služe za obavljanje obrta koji je obuhvaćen obrtnicom, ali se te djelatnosti moraju obavljati u manjem opsegu, a ne predstavljati većinski dio obrta. Za obveze nastale prilikom obavljanja obrta, obrtnik odgovara svojom cjelokupnom imovinom. Prilikom obavljanja obrtne djelatnosti, obrtniku mogu pomagati članovi obiteljskog kućanstva bez obveze zasnivanja radnog odnosa. (Zakon o obrtu, NN 127/19, čl. 27)

Obrtnik može privremeno obustaviti svoju obrtnu djelatnost, ali samo na rok do godine dana te o tome mora pisano obavijestiti nadležno upravno tijelo najkasnije 30 dana od dana obustave djelatnosti. Isto tako obrtnik mora pisano obavijestiti nadležno tijelo o ponovnom početku obavljanja obrta i to najkasnije 7 dana od isteka vremena privremene obustave obavljanja obrtne djelatnosti. (Zakon o obrtu, NN 127/19, čl. 31)

Prestanak obrta može se dogoditi odjavom ili po sili zakona te se on utvrđuje rješenjem nadležnog upravnog tijela. Nakon što se dobi rješenje o prestanku obrta, obrt se briše iz Obrtnog registra. (Zakon o obrtu, NN 127/19, čl. 45)

3.2. Poslovne knjige i isprave obrtnika

„Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost obrta i slobodnog zanimanja, dužni su se upisati u registar obveznika poreza na dohodak u PU te utvrđivati dohodak prema poslovnim knjigama.“ (Mahović Komljenović, 2021, str.60)

Prema Zakonu o porezu na dohodak, obrtnici su dužni voditi nekoliko vrsta poslovnih knjiga, a to su knjiga primitaka i izdataka, knjiga prometa, popis dugotrajne imovine, evidencija o tražbinama i obvezama te evidencija o nabavi i upotrebi reprodukcijskog i potrošnog materijala. Navedene vrste poslovnih knjiga se vode posebno za svaku kalendarsku godinu. (Mahović Komljenović, 2021, str.60; Zakon o porezu na dohodak, NN 121/19, čl. 34)

Knjiga primitaka i izdataka daje evidenciju o dnevnim i ukupnim poslovnim primicima i izdacima ostvarenih u poreznom razdoblju. Primici i izdaci mogu biti ostvareni u gotovini, preko žiroračuna ili u naravi. Uvid u ovu evidenciju daje obrazac KPI pri čijem se vođenju primjenjuje

načelo blagajne. Načelo blagajne govori da se primici knjiže tek kada su naplaćeni, odnosno iskazuju se isključivo po načelu naplate, a izdaci primjenom stvarnog plaćanja. Za poslovanje obrtnici vode samo jednu knjigu primitaka i izdataka bez obzira na broj registriranih djelatnosti. (Mahović Komljenović, 2021, str. 60)

Poslovni primici za obrtnike su primici naplaćeni u gotovini, primici naplaćeni putem žiroračuna, ostali primici kao što su primici naplaćeni u naravi, protuuslugama, izuzimanjima i drugom, dok su poslovni izdaci za obrtnike izdaci isplaćeni u gotovini, izdaci isplaćeni putem žiroračuna te ostali izdaci u koje spadaju izdaci u naravi, protuuslugama, ulaganjima i drugom. Također postoje izdaci otpisa, odnosno amortizacije. (Belak, 2006, str. 30)

Kod knjige prometa, odnosno blagajničkih primitaka, popunjava se obrazac KPR. U navedeni obrazac se upisuju, na kraju radnog dana ili najkasnije na početku idućeg, primici ostvareni u gotovini građana. KPR obrazac nije potrebno popunjavati ako se podaci o dnevnom gotovinskom prometu osiguravaju u obrascu KPI ili u evidencijama propisanim drugim zakonom kao što je npr. knjiga primitaka i izdataka. Ukoliko porezni obveznici obavljaju svoju djelatnost na više prodajnih mjesta, obvezni su knjigu prometa voditi za svako prodajno mjesto. (Mahović Komljenović, 2021, str. 60)

Obrazac DI se popunjava za popis dugotrajne imovine. Obrazac se koristi kao obvezna evidencija stvari i prava te služi za pregled istih čija vrijednost premašuje 3.500,00 kuna, dok je njihov vijek trajanja dulji od godine dana. Sama svrha vođenja obrasca DI je utvrđivanje amortizacije dugotrajne imovine kojom se obavlja djelatnost. (Mahović Komljenović, 2021, str. 60)

Evidencija o tražbinama i obvezama (obrazac TO) daje evidenciju o svim ispostavljenim i primljenim računima koji su naplaćeni ili plaćeni negotovinskim putem. Obvezni su ga voditi porezni obveznici u sustavu PDV-a putem obrasca U-RA i obrasca I-RA koji se vode redosljedom plaćanja i naplate. (Mahović Komljenović, 2021, str. 60)

Evidencija o nabavi i upotrebi reprodukcijuskog i potrošnog materijala je obvezna poslovna knjiga za fizičke osobe koje obavljaju proizvodne i uslužne djelatnosti u čiju svrhu nabavljaju potrošni i reprodukcijuski materijal te isto tako ugostitelji koji prodaju hranu, alkoholna i bezalkoholnih pića koje su sami proizveli. (Mahović Komljenović, 2021, str. 60)

Porezni obveznik mora izdati račun za svaku prodaju, osim ako zakonom nije drukčije propisano. Isto tako moraju voditi jednu poslovnu knjigu čiji se oblik i sadržaj propisuje pravilnikom ministra financija. Isto tako, navedenim pravilnikom se propisuje i oblik te sadržaj računa te sam način vođenja poslovnih knjiga fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost. (Zakon o porezu na dohodak, NN 121/19, čl. 34)

3.3. Oporezivanje obrtnika

Prema Zakonu o porezu na dohodak, porezni obveznici su sve fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost obrta, slobodna zanimanja te šumarske i poljoprivredne djelatnosti od kojih se utvrđuje dohodak temeljem podataka iz poslovnih knjiga koje su dužni voditi. Dužni su podnijeti prijavu putem obrasca DOH. (Mahović Komljenović, 2021, str. 52)

Dohodak koji se oporezuje prema Zakonu o porezu na dohodak jest: dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala te drugi dohodak. (Zakon o porezu na dohodak, NN 106/18, čl. 5)

Prema Zakonu o porezu na dohodak, dohodak se definira kao „razlika između primitaka priteklih u poreznom razdoblju i izdataka nastalih u istom poreznom razdoblju“. Dohodak se može utvrditi kao godišnji ili konačni dohodak. Godišnji dohodak predstavlja dohodak koji ima izvor u primicima od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i drugim primicima koji se ne smatraju konačnim, dok konačni dohodak predstavlja dohodak koji ima izvor u primicima od imovine i imovinskih prava i kapitala te drugim primicima koji se smatraju konačnim. Isto tako, dohodak se može utvrditi i u paušalnom iznosu te se taj dohodak smatra konačnim. (Zakon o porezu na dohodak, NN 106/18, 121/19, čl. 12)

Fizička osoba koja ostvaruje primitke od obavljanja samostalne djelatnosti obrta može paušalno oporezivati dohodak ukoliko nije obveznik poreza na dodanu vrijednost te ako u prethodnom razdoblju nije ostvario ukupni godišnji primitak veći od 300.000,00 kuna od obavljanja svoje djelatnosti. Ukoliko tijekom poreznog razdoblja prestanu postojati uvjeti za plaćanje paušalnog poreza na dohodak, Porezna uprava će ukinuti doneseno rješenje o paušalnom oporezivanju te donijeti rješenje o plaćanju predujma poreza na dohodak od samostalne djelatnosti. (Hok.hr)

Porez na dohodak utvrđuje se i plaća za kalendarsku godinu. Iznimno, porezno razdoblje može biti i kraće u slučaju ako rezident („fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište te fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema prebivalište ni uobičajeno boravište, a zaposlen je u državnoj službi Republike Hrvatske i po toj osnovi prima plaću) tijekom iste kalendarske godine postane nerezident („fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema ni prebivalište ni uobičajeno boravište, a u Republici Hrvatskoj ostvaruje dohodak koji se oporezuje prema odredbama Zakona o porezu na dohodak“) ili obratno, u tom slučaju porezno razdoblje obuhvaća razdoblje u kojem je fizička osoba bila rezident ili nerezident te u slučaju rođenja ili smrti poreznog obveznika. (Zakon o porezu na dohodak, NN 106/18, čl. 7)

Godišnju osnovicu poreza na dohodak čini ukupan iznos dohotka od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i drugog dohotka koji se ne smatra konačnim, a umanjen je za osobni odbitak poreznog obveznika. (Zakon o porezu na dohodak, NN 121/19, čl. 3, čl.4; NN 106/18, 121/19, 138/20, čl. 18)

Godišnje porezne stope iznose 20% i 30%. Godišnji porez na dohodak plaća se po stopi od 20% na dohodak do visine 360.000,00 kuna, dok se na dio dohotka koji prelazi iznos od 360.000,00 kuna plaća porezna stopa od 30%. Također postoji i stopa od 10% koja se primjenjuje pri paušalnom oporezivanju djelatnosti. (Zakon o porezu na dohodak, NN 106/18, 138/20, čl. 19)

Obveznici poreza na dohodak dužni su nakon isteka poreznog razdoblja podnijeti godišnju poreznu prijavu propisanog oblika i sadržaja. Godišnja porezna prijava mora se podnijeti do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu. Oblik i sadržaj godišnje porezne prijave propisuje ministar financija pravilnikom. (Zakon o porezu na dohodak, NN 106/18, čl. 50)

Oslobođenje od podnošenja godišnje porezne prijave imaju samo fizičke osobe kojima PU izda rješenje kojim je bilo utvrđeno paušalno plaćanje poreza na dohodak. Za spomenuto rješenje potrebno je ispuniti sljedeće uvjete: fizička osoba po osnovi samostalne djelatnosti obrta nije obveznik PDV-a, ukupni godišnji primici po obavljenoj djelatnosti u poreznom razdoblju nisu veći od 300.000,00 kuna te ne obavljaju istodobno samostalnu djelatnosti od koje se dohodak mora utvrđivati na temelju poslovnih knjiga. (Mahović Komljenović, 2021, str. 52)

Porezni obveznik je obvezan plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak ukoliko ispunjava zakonske uvjete za oporezivanje dobiti (u prethodnom poreznom razdoblju ostvari ukupni primitak veći od 7.500.000,00 kuna), isto tako porezni obveznik koji obavlja samostalnu djelatnost može na vlastiti zahtjev plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak. (Zakon o porezu na dobit, NN 143/14, 106/18, 121/19, čl. 2; Zakon o porezu na dohodak, NN 106/18, čl. 36)

4. Regulatorni oblik poduzetnika u Republici Hrvatskoj

Prema Zakonu o računovodstvu poduzetnik je dužan voditi poslovne knjige sukladno načelima sustava dvojnog knjigovodstva. (Gulin i sur., 2006, str. 51; Zakon o računovodstvu, NN 134/15, čl.12)

Sustav dvojnog knjigovodstva koristi dvostrani konto za prikaz stanja i promjena imovine, obveza, kapitala te nastalih prihoda i rashoda, pri čemu se svaka promjena, odnosno poslovni događaj zapisuje dvostrano. Dvostrano zapisivanje poslovnih događaja znači da se isti iznos zapisuje na dugovnu stranu jednog konta, dok se isti zapisuje na potražnu stranu drugog konta kako bi one bile izjednačene. (Gulin i sur., 2006, str. 51)

4.1. Definicija poduzetnika i njihovo razvrstavanje

Odredbe Zakona o računovodstvu dužni su primjenjivati poduzetnici te svaka pravna i fizička osoba koja je obveznik poreza na dobit za svoju cjelokupnu djelatnost te one isto tako moraju voditi poslovne knjige prema sustavu dvojnog knjigovodstva. (Gulin i sur., 2006, str. 51; Zakon o računovodstvu, NN 120/16, 116/18, čl. 4)

Sukladno Zakonu o računovodstvu, poduzetnici su:

- a) trgovačko društvo i trgovac pojedinac određeni propisima trgovačkih društava
- b) podružnica poduzetnika sa sjedištem u drugoj državi članici ili trećoj državi, u Republici Hrvatskoj, kako je određeno propisima trgovačkih društava
- c) poslovna jedinica poduzetnika sa sjedištem u drugoj državi članici ili trećoj državi ako propisima države ne postoji obveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja, isto tako poslovna jedinica koja je obveznica poreza na dobit sukladno propisima kojima se uređuju porezi, izuzet odredbi kojima se uređuje konsolidacija financijskih izvještaja, njihova revizija te godišnje izvješće i javna objava (Zakon o računovodstvu, NN 120/16, 116/18, čl. 4)

Svako poduzeće, njegov pravni te organizacijski oblik reguliran je Zakonom o računovodstvu te Zakonom o trgovačkim društvima. Shodno tome, poduzeća se međusobno razlikuju prema mnoštvu kriterija od kojih su najčešći ostvarivanje određenih prava odnosno ispunjavanje obveza poduzeća propisanih zakonom. Prema Zakonu o računovodstvu, poduzetnici se razvrstavaju u četiri kategorije, a to su: mikro, mali, srednji i veliki poduzetnici.

U navedene kategorije, poduzetnici se razvrstavaju prema pokazateljima utvrđenima na kraju poslovne godine, koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji. Kriteriji klasifikacije samih poduzetnika određuju se na temelju različitih uvjeta koje poduzetnici moraju zadovoljavati kako bi bili pripadnici određene klasifikacije poduzetnika. Kriteriji po kojima se razvrstavaju poduzetnici su iznos ukupne imovine, iznos ostvarenih prihoda te prosječan broj radnika tijekom kalendarske, odnosno poslovne godine. (Zakon o računovodstvu, NN 120/16, 116/18, čl. 5)

Tablica 1. Razvrstavanje poduzetnika prema Zakonu o računovodstvu

Kriterij	Mikro	Mali	Srednji	Veliki
Ukupna aktiva	2.600.000,00 kn	30.000.000,00 kn	150.000.000,00 kn	Prelaze granične pokazatelje u barem dva od tri uvjeta
Prihod	5.200.000,00 kn	60.000.000,00 kn	300.000.000,00 kn	
Prosječan broj radnika	10	50	250	

(Izvor: Zakon o računovodstvu, NN 120/16, 116/18, čl. 5)

Prema Zakonu o računovodstvu, osim razvrstavanja poduzetnika, postoje i kriteriji za razvrstavanje grupa poduzetnika. Razlika između razvrstavanja poduzetnika i razvrstavanja grupa poduzetnika je u tome da kod razvrstavanja grupa poduzetnika ne postoje mikro poduzetnici, već se grupe poduzetnika dijele na male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenima na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju konsolidirani financijski izvještaji. Kriteriji prema kojima se razvrstavaju grupe poduzetnika su isti kao i kod razvrstavanja poduzetnika, a to su iznos ukupne aktive, iznos prihoda te prosječan broj radnika tijekom poslovne godine. (Zakon o računovodstvu, NN 120/16, 116/18, čl. 6)

Tablica 2. Razvrstavanje grupa poduzetnika prema Zakonu o računovodstvu

Kriterij	Mali	Srednji	Veliki
Ukupna aktiva	30.000.000,00 kn	150.000.000,00 kn	Prelaze granične pokazatelje u barem dva od tri uvjeta
Prihod	60.000.000,00 kn	300.000.000,00 kn	
Prosječan broj radnika	50	250	

(Izvor: Zakon o računovodstvu, NN 120/16, 116/18, čl. 6)

4.2. Poslovne knjige i isprave poduzetnika

Prema autorima Žager i suradnicima (2016) definicija poslovnih knjiga je: „poslovne knjige predstavljaju skup različitih evidencija o poslovanju poduzeća“. Sukladno Zakonu o računovodstvu, poslovne knjige moraju se voditi po načelu sustava dvojnog knjigovodstva te određenim računovodstvenim načelima, dok su najbitnija načela ažurnosti i urednosti. Poslovne knjige se vode za svaku kalendarsku, odnosno poslovnu godinu zasebno. Nakon

isteka poslovne godine, poslovne knjige se zaključavaju te postaju osnova za izradu financijskih izvještaja. (Zakon o računovodstvu, NN 134/15, čl. 12; Žager i sur., 2016, str. 109)

Poslovne knjige poduzetnika dijele se u dvije kategorije, a to su osnovne i pomoćne poslovne knjige. Osnovne poslovne knjige čine dnevnik i glavna knjiga, dok u pomoćne poslovne knjige spadaju knjiga blagajne, knjiga inventara, knjiga ulaznih i knjiga izlaznih računa te analitička knjigovodstva. Pomoćne poslovne knjige daju detaljniji prikaz pojedinih evidencija iz poslovnih knjiga. (Žager i sur., 2016, str. 110)

Dnevnik kao temeljna poslovna knjiga služi za kronološko evidentiranje poslovnih promjena. Poslovne promjene se u dnevnik unose redosljedom kojim su nastale, pazeći na vrijeme nastanka pojedine poslovne promjene. Glavna knjiga je također temeljna poslovna knjiga u koju se sustavno upisuju poslovne promjene nastale na imovini, obvezama, kapitalu te prihodima i rezultatu poslovanja. Sastoji se od dva dijela, a to su blagajnički zapisi i izvanbilančni zapisi. Analitička knjigovodstva spadaju u pomoćne poslovne knjige te su ona zapravo izdvojeni dijelovi glavne knjige koji daju prikaz različitih financijskih i nefinancijskih podataka nekog segmenta poslovanja. Knjiga inventara je pomoćna poslovna knjiga u koju se evidentiraju poslovne promjene vezane za dugotrajnu materijalnu imovinu, dok se u knjigu blagajne svakodnevno upisuje gotovinski promet blagajne. U knjigu ulaznih računa, kao što i sam naziv govori, evidentiraju se sve fakture dobivene od dobavljača za primljenu robu ili izvršene usluge, dok se u knjigu izlaznih računa evidentiraju sve izdane fakture koje su izdane poslovnim partnerima za isporučeni robu ili izvršene usluge. (Miko i Kukec, 2008, str. 45-51; Žager i sur., 2016, str. 110-116)

Poslovne knjige poduzetnika služe za evidenciju svih nastalih poslovnih događaja te su one temeljni izvor podataka o poslovanju poduzeća. Zakonom je propisano da se svake poslovne godine otvaraju nove poslovne knjige te se iste zatvaraju na kraju poslovne godine nakon što se obavi obračun poslovanja. Nakon zaključavanja poslovnih knjiga, iste se moraju čuvati u arhivi ili pismohrani određeni broj godina koji je propisan zakonom, a on iznosi najmanje jedanaest godina za sve poslovne knjige. (Zakon o računovodstvu, NN 120/16, čl. 14; Žager i sur., 2016, str. 116)

Prema Zakonu o računovodstvu, knjigovodstvena isprava je „svaki interno ili eksterno sastavljeni pisani dokument ili elektronički zapis o poslovnom događaju, te isti čini osnovu za unos podataka o poslovnom događaju u poslovne knjige“. Svaka knjigovodstvena isprava mora sadržavati naziv i broj knjigovodstvene isprave, odnosno identifikacijsku oznaku, opis sadržaja poslovnog događaja, novčani iznos, datum poslovnog događaja, datum izdavanja isprave te potpis odgovorne osobe. Knjigovodstvena isprava se treba sastaviti nakon saznanja o činjenici o kojoj treba sastaviti istu, bez odgode od strane poduzetnika. Knjigovodstvene

isprave je potrebno sastaviti tako da budu vjerodostojne, uredne te da osiguravaju pravodoban nadzor. Knjigovodstvena isprava čuva se kao izvorni dokument, a čuvaju se: isplatne liste te analitička evidencija o plaćama za koje se plaćaju obvezni doprinosi koje se čuvaju trajno, zatim isprave na temelju čijih podataka su podaci uneseni u temeljne poslovne knjige (dnevnik i glavna knjiga) koje se čuvaju najmanje jedanaest godina, dok se isprave na temelju čijih se podataka podaci unose u pomoćne poslovne knjige također čuvaju najmanje jedanaest godina. (Zakon o računovodstvu, NN 120/16, čl. 9; NN 120/16, 116/18, čl. 10)

4.3. Financijsko izvještavanje i oporezivanje poduzetnika

„Temeljni financijski izvještaji su finalni proizvod financijskog računovodstva, a namijenjeni su vanjskim i unutarnjim korisnicima.“ (Miko i Kukec, 2008, str. 59)

Financijski izvještaji pružaju informacije o resursima poduzeća te izvorima resursa, isto tako pružaju informacije o učincima transakcija i događaja u poduzeću na te resurse. Financijski izvještaji se dijele na izvještaje stanja, koji prikazuju stanje resursa i izvora istih u određenom trenutku, a isto tako se dijele i na izvještaje tijeka koji se odnose na određeno vremensko razdoblje. Svi financijski izvještaji pružaju sliku financijskog stanja poduzeća, odnosno, daju sliku o financijskoj uspješnosti poduzeća.

Poduzetnici moraju sastaviti i prezentirati godišnje financijske izvještaje u skladu sa Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (HSFI) ili u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) sukladno Zakonu o računovodstvu. Mikro, mali i srednji poduzetnici dužni su sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI), dok su veliki poduzetnici dužni sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI).

Poduzetnici te pravne i fizičke osobe, koje su u sustavu poreza na dobit, prema Zakonu o računovodstvu, dužni su sastavljati godišnje financijske izvještaje u obliku, sadržaju te na način propisan Zakonom o računovodstvu. Prema Zakonu o računovodstvu, postoje pet temeljnih godišnjih financijskih izvještaja, a to su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj i promjenama kapitala te bilješke uz financijske izvještaje. (Miko i Kukec, 2008, str. 59; Zakon o računovodstvu, NN 120/16, čl. 19)

Bilanca, koja se još naziva izvještaj o financijskom položaju daje sustavni pregled imovine, obveza i kapitala na određeni dan te se sastoji od aktive koju čine dugotrajna i kratkotrajna imovina, te od pasive koju čine kapital, dugoročne i kratkoročne obveze. Bilanca

ukazuje na financijski položaj poduzeća. Račun dobiti i gubitka, odnosno izvještaj o dobiti prikazuje prihode i rashode te njihovu razliku koja može biti dobit ili gubitak u određenom obračunskom razdoblju. Na temelju njega ocjenjuje se uspješnost poslovanja. Izvještaj o novčanim tokovima prikazuje izvore pribavljanja te način upotrebe novca, dakle daje prikaz svih priljeva i odljeva novca. Izvještaj o promjenama kapitala daje prikaz promjena na kapitalu koje su se dogodile između dva obračunska razdoblja. Bilješke uz financijske izvještaje dodatno pojašnjavaju strukturu, vrijednost te obilježja najvažnijih pozicija u temeljnim financijskim izvještajima. (Miko i Kukec, 2008, str. 61, 71, 74, 78, 79; Žager i sur. 2016, str. 35, 50, 68, 73, 75)

Poduzetnici su dužni dostaviti financijske izvještaje jednom godišnje Financijskoj agenciji radi javne objave. Zajedno s financijskim izvještajima, objavljuje se i mišljenje revizora, ukoliko godišnji financijski izvještaji podliježu reviziji. Reviziji podliježu godišnji i konsolidirani financijski izvještaji velikih i srednjih poduzeća, te onih koji kotiraju na burzi. Svi izvještaji se objavljuju na hrvatskom jeziku te u hrvatskoj valuti. (Miko i Kukec, 2008, str. 59)

Sukladno Zakonu o porezu na dobit, porezni obveznik je „trgovačko društvo i druga pravna ili fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi“. (Zakon o porezu na dobit, NN 143/14, 106/18, 121/19, čl. 2)

Porezni obveznik koji je prema računovodstvenim propisima razvrstan u velike i srednje poduzetnike, obvezno podnose prijavu poreza na dobit elektroničkim putem u okviru sustava e-porezna na način propisan posebnim propisima, te prema tehničkim i posebnim uputama. Isto tako, putem sustava e-porezna, prijavu poreza na dobit dužni su podnijeti i svi obveznici poreza na dodanu vrijednost. Ostali obveznici poreza na dobit mogu poreznu prijavu predati u Poreznu upravu. Prijava poreza na dobit podnosi se Poreznoj upravi najkasnije četiri mjeseca od isteka razdoblja za koje se utvrđuje porez na dobit.

Porezni obveznik podnosi prijavu poreza na dobit za porezno razdoblje te plaća porez na dobit u roku u kojem se podnosi porezna prijava. Razdoblje utvrđivanja poreza na dobit je kalendarska odnosno poslovna godina. Iznimno, na zahtjev poreznog obveznika, Porezna uprava može odobriti da se poslovna i kalendarska godina razlikuju. Izabrano porezno razdoblje porezni obveznik ne može mijenjati narednih 5 godina. (Milanović, 2021, str. 104, 106; Zakon o porezu na dobit, NN 148/16, 115/16, čl. 35)

Porezna osnovica pomoću koje se izračunava porez na dobit je dobit utvrđena prema računovodstvenim propisima kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit,

uvećana ili smanjena prema odredbama Zakona o porezu na dobit. (Zakon o porezu na dobit, NN 115/16, 121/19, čl. 5)

Porez na dobit plaća se na utvrđenu poreznu osnovicu po stopi od 10% ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 7.500.000,00 kuna, dok se po stopi od 18% oporezuje ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi od 7.500.000,00 kuna ili više. (Zakon o porezu na dobit, NN 115/16, 138/20, čl. 28)

Kako bi poduzetnik obavio poreznu prijavu, dužan je popuniti PD obrazac u koji se upisuju podaci o poreznom obvezniku, OIB, adresa, broj računa, djelatnost, broj zaposlenih na osnovi ostvarenih sati rada (mora biti cijeli broj) te ime osoba odgovornih za sastavljanje prijave. (Milanović, 2021, str. 108)

5. Analiza jednostavnog i dvojnog sustava knjigovodstva na primjerima

Poslovne knjige mogu se voditi prema jednom od dva načela vođenja poslovnih knjiga, a to su prema načelu sustava jednostavnog knjigovodstva te prema načelu sustava dvojnog knjigovodstva. Glavna razlika između ta dva načela jest da se prema načelu sustava jednostavnog knjigovodstva poslovne promjene evidentiraju samo jednom, dok se prema načelu sustava dvojnog knjigovodstva poslovne promjene evidentiraju dva puta, na dva različita računa i to na jednom računu na dugovnoj te na drugom računu na potražnoj strani u jednakim iznosima. (Plaviured.hr)

5.1. Računovodstvo obrtnika u djelatnosti

U ovom poglavlju provedena je analiza poslovanja, odnosno računovodstva obrtnika te isto tako analiza poslovne dokumentacije, poslovnih knjiga te poreznih obveza koje ima svaki obrtnik na realnom primjeru na reprezentativnoj 2021. godini. Na poslovanju vezanog obrta „MIMI MONTAŽA“ registriranog prema NKD-u kao djelatnost 45.42., koja se odnosi na ugradnju stolarije, objasniti će se vođenje poslovnih knjiga obrtnika koje su propisane određenim zakonskim regulativama. Isto tako na primjeru ove djelatnosti objasniti će se porezi i doprinosi koje obrtnik mora plaćati u sklopu svoje obrtne djelatnosti, odnosno vezanog obrta. Obrt „MIMI MONTAŽA“ osnovan je 01.06.2007. godine upisom u Obrtni registar od strane vlasnika obrta, Milana Zdravca iz Male Subotice te je obrt upisan u Udruženje hrvatskih obrtnika u Čakovcu. Promatrani vezani obrt također pruža usluge dobave i montaže spuštenog stropa, popravcima i krečenjem zidova i stropova te samim renoviranjem poslovnih i privatnih prostora. Temeljem Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost, u 2008. godini promatrani obrtnik ostvario je ukupni promet veći od 85.000,00 kuna te je sukladno tome, od 01.01.2009. godine upisan u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost kao tromjesečni obveznik.

5.1.1. Analiza poslovne dokumentacije

Poslovna dokumentacija promatranog vezanog obrta sastoji se od ulazne dokumentacije u koju spadaju ulazni računi te izlazne dokumentacije u koju spadaju izlazni računi.

Ulazna dokumentacija, odnosno ulazni računi se odnose na račune koje obrtnik zaprimi od svojih dobavljača za sav materijal i robu koju nabavlja od različitih dobavljača s kojima

posluje u svrhu obavljanja svog obrta. Ulazna dokumentacija podijeljena je na ulazne račune koji su plaćeni gotovinom te ulazne račune koji su plaćeni putem transakcijskog računa. Svaka ulazna faktura sadrži podatke o nazivu i adresi dobavljača, OIB, datum isporuke dobra ili izvršenja usluge, IBAN i banka dobavljača. Isto tako na ulaznom računu se moraju nalaziti i podaci o kupcu, u ovom slučaju promatranom vezanom obrtu, kao što su naziv i adresa kupca te njegov OIB. Svaki ulazni račun mora imati broj računa, osnovicu za izračun PDV-a, stopu po kojoj se obračunava PDV, sam iznos poreza te ukupnu svotu koju je obrtnik dužan platiti. Isto tako, ukoliko je dogovoreno s dobavljačem, na računu mora biti iskazan rabat, odnosno dogovoreni popust. U nastavku će biti prikazan jedna ulazna faktura na slici 1.

A2 TECH d.o.o.

Sistem MEP d.o.o. BRUNE BUŠIĆA 11
 PJ MALA SUBOTICA, GLAVNA 36 Tel: 040/831-186
 40321 MALA SUBOTICA
 OIB: 7518554989
 TELEFON: 040/831-186
 FAX: 040/214-373
 IBAN: HR0323400091116014372
 SWIFT: 6MMLC333
 Banka: Privredna banka Zagreb
 Datum: 11.12.2021

Kupac: MIMI MONTAŽA
(8647)
MALA SUBOTICA GLAVNA 15
OIB: 2266884931

RAČUN broj: 7752/001/1 (R-1)
(Interni br.: 1007752)

IB	ŠIFRA	NAZIV	CIJENA bez poreza	KOLIČINA	POPUST	MPC	ZNOS	Agencija
1	010962	STAKLENA VUNA 10 CM PAK 9.12 M2 DF-40	m2	16,76	18,00	10,00	20,96	377,10
2	010541	R-GIPS KART. PLOČA 12.5X1250X2000	m2	14,07	20,00	15,00	17,59	351,80
3	011451	R-CD profil 50/3000 0,6mm	m	8,94	30,00	15,00	11,18	402,48
4	011452	R-LD PROFIL 25/3000 0,6mm	m	5,88	30,00	15,00	7,33	263,88
5	010616	R-FUGENFLER SUPER 25X1	cm	110,06	1,00	25,00	137,58	137,58
6	000517	Tereni 25X1	kg	2,28	25,00	6,01	2,85	71,25

Naziv poreza ili naknade: STORA OSNOVICA POREZ PDV 25,00 1.090,70 274,63

UKUPNO: 1.603,68 Kn
 POREZ: 229,05 Kn
SVEUKUPNO: 1.374,63 Kn

Plaćeno: ROVČANICE(G) 1.374,63 Kn

Operator: 01 Dragutin D Datum: 11.12.2021, Mjesto: MALA SUBOTICA Datum unos: 11.12.2021 07:19:48

Operator: 01 Dragutin D Primio:

JR: 441242067a52b48e0f8018014ebd3df
 ZG: 441242067a52b48e0f8018014ebd3df

**** Hvala lijepa ****

U SLUČAJU REKLAMACIJE PRILOŽITE RAČUN

Slika 1. Ulazna faktura obrtnika

Izlazna dokumentacija, odnosno izlazni računi odnose se na račune koje obrtnik izda svojim klijentima za obavljene usluge kao što su renoviranje poslovnog prostora, montaža gips kartonskih ploča na pocinčanu konstrukciju obloženu mineralnom vunom, popravak i krečenje unutarnjeg i vanjskog poslovnog prostora, dobava i ugradnja drvenih vrata te popravak oštećenja oko istih i slično. Svaka izlazna faktura mora sadržavati podatke o prodavatelju, u ovom slučaju promatranom vezanom obrtu, kao što su ime i adresa obrta te njegov OIB, isto tako izlazna faktura sadrži podatke o mjestu i nadnevku izdavanja računa te datumu isporuke dobra ili obavljanja usluge te broj računa. Izlazna faktura, osim podataka o prodavatelju, mora sadržavati i podatke o primatelju odnosno kupcu kao što su ime i adresa kupca te njegov OIB.

Na izlaznoj fakturi se također nalaze dobra i usluge koje obrtnik isporuči ili obavi za primatelja, odnosno kupca te ukupan iznos svih dobara i usluga zajedno. Ako je kupac u sustavu PDV-a, promatrani vezani obrt može koristiti prijenos porezne obveze koju naznači na računu, u tom slučaju obrtnik ne iskazuje PDV na računu, već se na računu nalazi samo osnovica te je naznačeno kako se koristi prijenos porezne obveze, dok si kupac u tom slučaju mora samostalno obračunati PDV. Slika 2. prikazuje izlaznu fakturu.

RAČUN R¹ 2 dr. 19. 15. 11

M. SUBOTICA 6. 11. 11
Glavni 15, MALA SUBOTICA
 06. 11. 2021. 14. 00

PRODAVATELJ (ISPORUČITELJ)
 "MINI KONJAZA"
 ul. Mijana Zadravca
 Glavni 15, MALA SUBOTICA
 OIB: 22659694931

PRIMATELJ (KUPAC)
 ARTECH s.r.o.
 BRAGE GRANEK 44
 40000 ČAKOVEC
 IBAN: HR222401238410

ŽIRO-RAČUN: HR22240003116031969 KOD: P2P

UVJETI ISPORUKE (PRODAJE): TRANSAKCIJSKI RAČUN

KOD	NAZIV	MJESECI	KOLIČINA	CJENA	IZNOS	PDV	UKUPNO	SUCIJELO	UKUPNO	
	SANACNA SPUSTANJE		16	110	220	0	220		220	
Napomena: Prijenos porezne obveze (44.554.13)										
UKUPNO							220		220	

Summa: TRITISUĆE PRISTODVADESET KUNA

IZNOS I UKUPNO IZDAVAJU RAČUNA
 UKUPNO I UKUPNO EVIDENCIJE O TRŽIŠNIM OVIJAMA
 UKUPNO I UKUPNO PRIMATAKA I UKUPNO

MIJAN ZADRAVEC
 ul. Mijana Zadravca
 Glavni 15, MALA SUBOTICA
 OIB: 22659694931

Slika 2. Izlazna faktura obrtnika

5.1.2. Sistemski pregled poslovnih knjiga

Promatrani vezani obrt vodi nekoliko poslovnih knjiga. Osnovna poslovna knjiga promatranog obrtnika je knjiga primitaka i izdataka (KPI) koja je ujedno i temelj za knjigu ulaznih i knjigu izlaznih račune. U knjigu primitaka i izdataka obrtnik unosi sve primitke i izdatke vezane uz obavljanje svoje djelatnosti. Knjigu primitaka i izdataka promatrani obrtnik vodi primjenom načela blagajne. U poslovne primitke promatranog vezanog obrta spadaju primici naplaćeni putem žiroračuna za izdanu robu te pružene usluge svojim klijentima, odnosno kupcima. Izdaci u 2021. godini za promatranog obrtnika čine izdaci u gotovini, izdaci putem žiroračuna te izdaci u naravi u koje spadaju plaćeni računi dobavljačima za isporučenu robu ili usluge, plaćanje obveznih doprinosa te ostalih troškova vezanih uz poslovanje obrtnika.

U knjigu U-RA evidentiraju se svi ulazni računi koje obrtnik zaprimi od svojih dobavljača za nabavljenu robu ili pružene usluge, dok se u knjigu I-RA evidentiraju svi izlazni računi koje obrtnik izda za izdanu robu ili pružene usluge svojim klijentima ili dobavljačima. U nastavku će biti prikazane knjiga ulaznih računa te knjiga izlaznih računa.

MIMI MONTAŽA vL.ZADRAVEC MILAN										Stranica: 1										
Glavna 15,MALA SUBOTICA																				
, OIB:2266884931																				
KNJIGA PRIMLJENIH (ULAZNIH) RAČUNA																				
Za razdoblje od: 01.10.2021 do 31.12.2021 *** Tip knjige: 1 ULAZNA FAKTURA-TUZEMSTVO																				
ŠIFRA DJELATNOSTI: 4332																				
- SVI računi																				
RAČUN / DOBAVLJAČ		POREZNA OSNOVICA (za mođe se odbiti)					UKUPNI ZNOS RAČUNA S POR.				UKUPNO		PRETPOREZ					PLAĆ.		
1. RB.R.	2. BROJ 3. DATUM	Neoporezivo, 5. OIB	5%	13% (10%)	25%	SVEUKUPNI ZNOS RAČUNA	OSNOVICA+POR. ZA ODBITI	PRETPOREZ	10. (11% - 11%)	5%		13% (10%)		25% (22% 23%)		16.				
4. ŠIFRA I / NAZIV DOBAVLJAČA	R-12 DRG.BROJ									6.	7.	8.	9a.	10.	11.		12.	13.	14.	15.
Σ 01.01.2021-30.09.2021																				
ZNOS NEPLAĆENIH RAČUNA:		0,00	0,00	0,00	74.729,79	600,00	750,00	93.401,01	18.680,22	0,00	0,00	0,00	0,00	18.680,22	150,00	0,00				
ZNOS ZA OBRAZAC PDV:		0,00	0,00	0,00	74.129,79	92.851,01	92.851,01	18.530,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18.530,22	150,00	0,00				
Σ 01.10.2021-31.12.2021																				
ZNOS NEPLAĆENIH RAČUNA:		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
ZNOS ZA OBRAZAC PDV:		0,00	0,00	0,00	32.926,16	41.157,73	41.157,73	8.231,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.231,57	0,00	0,00				
Σ 01.01.2021-31.12.2021		0,00	0,00	0,00	107.046,95	133.808,74	133.808,74	26.761,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26.761,79	0,00	0,00				

MIMI MONTAŽA vL.ZADRAVEC MILAN										Stranica: 2										
Glavna 15,MALA SUBOTICA																				
, OIB:2266884931																				
KNJIGA PRIMLJENIH (ULAZNIH) RAČUNA																				
Za razdoblje od: 01.10.2021 do 31.12.2021 *** Tip knjige: 1 ULAZNA FAKTURA-TUZEMSTVO																				
ŠIFRA DJELATNOSTI: 4332																				
- SVI računi																				
RAČUN / DOBAVLJAČ		POREZNA OSNOVICA (za mođe se odbiti)					UKUPNI ZNOS RAČUNA S POR.				UKUPNO		PRETPOREZ					PLAĆ.		
1. RB.R.	2. BROJ 3. DATUM	Neoporezivo, 5. OIB	5%	13% (10%)	25%	SVEUKUPNI ZNOS RAČUNA	OSNOVICA+POR. ZA ODBITI	PRETPOREZ	10. (11% - 11%)	5%		13% (10%)		25% (22% 23%)		16.				
4. ŠIFRA I / NAZIV DOBAVLJAČA	R-12 DRG.BROJ									6.	7.	8.	9a.	10.	11.		12.	13.	14.	15.
ZNOS NEPLAĆENIH RAČUNA:		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
ZNOS ZA OBRAZAC PDV:		0,00	0,00	0,00	32.926,16	41.157,73	41.157,73	8.231,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.231,57	0,00	0,00				
Σ 01.10.2021-31.12.2021		0,00	0,00	0,00	107.046,95	133.808,74	133.808,74	26.761,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26.761,79	0,00	0,00				

Slika 3. Knjiga ulaznih računa obrtnika

KNJIGA IZDANIH (IZLAZNIH) RAČUNA

Za razdoblje od: 01.10.2021 do 31.12.2021 *** Tip knjige: 1 IZLAZNA FAKTURA-TUZEMSTVO

ŠIFRA DJEĀLATNOSTI: 4332

- SVI računI

RBR.	R A Č U N		IZNOS S POREZOM	NE PODLIJEZE OPOREZIVANJU I OSLOBODENO POREZA										OPOREZIVO				Prolazne st. IP P, taxe, povrat amb				
	BROJ	DATUM		TUZEMNI PR POR.OBV.	ISPOR.DOB U DRUG.D.C.	ISPOR.DOB UNUTAR EU	U SLUGE UNUTAR EU	U.SL.OSOB. BEZ SJRH	SAST.I POS U EU	NPS U EU	U TUZEMSTVO	IZVOZNE ISPORUKE	OSTALA OSLOBOD.	5% OSNOVICA	POREZ	13% (10%) OSNOVICA	POREZ		25 % (22%, 23%) OSNOVICA	POREZ		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.
Σ 01.01.2021-30.09.2021			142.117,50			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20.610,00	5.152,50	0,00
			116.355,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NEPLACENI RAČUNI:			0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ZA OBRAZAC PDV:			142.117,50			116.355,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20.610,00	5.152,50	0,00
13 21-131FA/1	01.10.21	2.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RH_PDV	IFA	720	60445678357	OPCINA MALA SUBOTICA																2.000,00	500,00	0,00
14 21-151FA/1	14.10.21	3.400,00	3.400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RH_OS_RC	IFA	6708	04288155177	MEDIA-SOFT D.O.O.																0,00	0,00	0,00
15 21-141FA/1	18.10.21	1.125,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	900,00	225,00	0,00
RH_PDV	IFA	5587	62455546019	UDRUGA ZA POMOC OSOBAMA S MENT.RET.																0,00	0,00	0,00
16 21-161FA/1	27.10.21	13.940,00	13.940,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RH_OS_RC	IFA	12463	51203225447	AMAKUSTIK MONTAZA DOO																0,00	0,00	0,00
17 21-171FA/1	12.11.21	4.950,00	4.950,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RH_OS_RC	IFA	1890	90313890047	AUTO KUĆA SLUKIC D.O.O.																0,00	0,00	0,00
18 21-181FA/1	22.11.21	8.300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RH_PDV	IFA	13418	87979843733	BIŠKUP IVAN																5.040,00	1.260,00	0,00
19 21-191FA/1	06.12.21	3.520,00	3.520,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RH_OS_RC	IFA	13417	28186228410	A2 TECH D.O.O.																0,00	0,00	0,00
20 21-201FA/1	13.12.21	30.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24.000,00	6.000,00
RH_PDV	IFA	13419	94367223611	BRANLOVIĆ MATIJA																0,00	0,00	0,00
21 21-211FA/1	28.12.21	6.325,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RH_PDV	IFA	5587	62455546018	UDRUGA ZA POMOC OSOBAMA S MENT.RET.																0,00	0,00	0,00
Σ 01.10.2021-31.12.2021		72.060,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37.000,00	9.250,00	0,00
			25.810,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NEPLACENI RAČUNI:			0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ZA OBRAZAC PDV:			72.060,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			25.810,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37.000,00	9.250,00	0,00
Σ 01.01.2021-31.12.2021		214.177,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57.610,00	14.402,50	0,00
			142.165,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NEPLACENI RAČUNI:			0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IZNOS ZA OBR.PDV:			214.177,50			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57.610,00	14.402,50	0,00
ŠIFRA DJEĀLATNOSTI: 01.01.2021-31.12.2021			142.165,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57.610,00	14.402,50	0,00

Slika 5. Knjiga izlaznih računa obrtnika

Promatrani vezani obrt također vodi i obrazac DI koji služi za popis dugotrajne imovine. Obrtnik u nju unosi stvari i prava čija vrijednost premašuje 3.500,00 kuna te čiji je vijek trajanja dulji od godine dana. Obrazac DI promatranom obrtniku služi za utvrđivanje amortizacije dugotrajne imovine kojom obavlja samu djelatnost. Na obrascu DI, u prvom dijelu, nalaze se opći podaci o poreznom obvezniku, u ovom slučaju promatranom vezanom obrtu, kao što su naziv djelatnosti, ime i prezime obrtnika, adresu te OIB, dok se u drugom dijelu nalaze podaci o dugotrajnoj imovini kao što su naziv stvari ili prava, isprava broj / nadneva, nabavna vrijednost, knjigovodstvena vrijednost, vijek trajanja, stopa otpisa, iznos otpisa, knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava na kraju, AOP oznaka dugotrajne imovine te datum otuđenja dugotrajne imovine. U 2021. godini nabavio se FLEX usisavača VCE 44 L AC s priborom koji je svojim iznosom i vijekom trajanja spao u dugotrajnu imovinu. Prema popisu dugotrajne imovine na dan 31.12. 2021. godine promatrani obrtnik posjeduje FLEX brusilicu za knauf WS 702 VEA, FLEX usisivač S 47 336.912, TOYOTA teretno vozilo HIACE 2.4D, električni uvijač + gips vijci, laptop HP 250G7 te usisavač VCE 44 L AC s priborom. U nastavku će biti prikazan popis dugotrajne imovine.

POPIS DUGOTRAJNE IMOVINE NA DAN 31.12.2021 GODINE
(stope iz šifarnika amortizacije)

Obrazac DI

I. OPĆI PODACI O POREZNOJ OBVEZNIKU

1. NAZIV DJELATNOSTI :	MIMI MONTAŽA VI.Milan Zadavec
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA / NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI :	MIMI MONTAŽA VI.Milan Zadavec
3. ADRESA PREBIVALIŠTA / UOBIČAJENOG BORAVIŠTA :	Mala Subotica Glavna 15
4. OIB PODUZETNIKA / NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI :	22668684931

II. PODACI O DUGOTRAJNOJ IMOVINI

Red. broj	NAZIV STVARI ILI PRAVA	ISPRAVA BROJ / NADNEVA	NABAVNA VRIJEDNOST	KNJIGOV. VRIJEDNOST	VIJEK TRAJANJA	STOPA OTPISA	IZNOS OTPISA	KNJIG.VRIJED.ST VARI ILI PRAVA NA KRAJU	AOP OZNAKA DUG. IM.!	DATUM OTUĐENJA DUG. IM.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	000001 FLEX BRUSILICA ZA KNAUF WS 702 VEA	9000006 7.3.2009.	4.776,30	0,00	4	0,000	0,00	0,00	006	
2	000002 FLEX USISIVAČ S 47 336 912 (1380 W/4)	9000006 7.3.2009.	2.679,60	0,00	4	0,000	0,00	0,00	006	
3	000003 TOYOTA TERETNO VOZILO HIACE 2.4D	9000044 6.10.2009.	8.943,09	0,00	2	0,000	0,00	0,00	007	
4	000004 ELEKTRIČNI UVLAČ+GIPS VUČI	U-1000014 31.3.2011.	3.980,00	0,00	4	0,000	0,00	0,00	006	
5	000005 LAPTOP HP 250G7	U-43/20 11.12.2020.	5.319,24	5.319,24	2	50,000	2.659,62	2.659,62	009	
6	000006 USISIVAČ VCE 44 L AC S PRIBROM	U-54/21 15.11.2021.	3.753,29	3.753,29	4	25,000	78,19	3.675,10	006	
			29.451,52	9.072,53			2.737,81	6.334,72		

Slika 6. Popis dugotrajne imovine obrtnika

5.1.3. Analiza poreznih obveza

U nastavku će biti prikazane financijske obveze koje promatrani obrtnik podmiruje na mjesečnoj razini prilikom obavljanja svoje djelatnosti.

Financijske obveze koje mora plaćati obveznik poreza na dohodak na mjesečnoj razini su slijedeći doprinosi:

- Dop. MO I. stup mm/gg, obrtnik
- Dop. MO II. stup mm/gg, obrtnik
- Dop. zdravstveno mm/gg, obrtnik

Na temelju prosječne bruto plaće isplaćene jednoj zaposlenoj osobi, izračunava se osnovica na temelju koje se isplaćuju mjesečni doprinosi. U ovom konkretnom slučaju, prosječna plaća za 2021. godinu iznosi 9.181,00 kuna, dok osnovica za 2021. godinu iznosi 5.967,65 kuna. S obzirom na osnovicu od 5.967,65 kuna, obračunavaju se obvezni doprinosi i to po slijedećim stopama: MO I. stup po stopi od 15% te mjesečno iznosi 895,15 kuna, MO II. stup po stopi od 5% te mjesečno iznosi 298,38 kuna, dok se zdravstveno osiguranje obračunava po stopi od 16,5% te mjesečno iznosi 984,66 kuna. Slika 7. prikazuje izvadak po transakcijskom računu obrtnika na kojem su iskazani iznosi doprinosa za mirovinsko te zdravstveno osiguranje koje obrtnik ima obvezu podmiriti svaki mjesec.

PRIVREDNA BANKA ZAGREB		IZVADAK PO TRANSAKCIJSKOM RAČUNU (Mjesečni)		Stranica: 1/3		
OIB: 02530987732		Datum izvaka: 31.12.2021		191 HRK		
Izvadak br.: Izvadak HRK br.: 012		SWIFT (BIC): PBZGHR2X		Starje prethodnog izvaka: 25.404,39		
Račun broj: HR12 2340 0091 1860 3190 9				Ukupni dugovni promet na dan: 37.551,57		
OIB: 22698684901				Ukupni potražni promet na dan: 51.029,00		
Naziv i adresa klijenta: MINI MONTAŽA, MILAN ZADRAVEC, MALA SUBOTICA, GLAVINA 15, 40321 MALA SUBOTICA				Novo stanje: 38.077,82		
RBR.	Račun Naziv i adresa primatelja/platitelja	Referenca banke Druga referenca Referenca naloga Poživi na broj primatelja Poživi na broj primatelja	Opis plaćanja Opis transakcije	Šifra namjene Tečaj Datum valuta Datum izvršenja	Isplata (Duguje)	Uplata (Potražuje)
1.	HR9510010051550103001 HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGUR MARGARETSKA ZAGREB HRVATSKA	2021497522698 HR99 HR98 8605-22698684931-21337	Dop.zdravstvo	03.12.2021 03.12.2021	984,86	
2.	HR1210010051863000160 DRŽAVNI PRORAČUN REPUBLIKE HRVATSKE KATAJKIĆEVA ZAGREB HRVATSKA	2021497522687 HR99 HR98 8230-22698684931-21337	Dop.MO I	03.12.2021 03.12.2021	895,15	
3.	HR7810010051700036001 DOPR.ZA MIROV.OSIG. ZA STAROST NA T 0090 ZAGREB HRVATSKA	2021497522688 HR99 HR98 2330-22698684931-21337	Dop.MO II	03.12.2021 03.12.2021	286,38	
4.	HR722900001102921967 INFOFIN D.O.O. KRALJA TOMISLAVA 74 BELICA HRVATSKA	2021497522691 HR99 HR05 02593	Usluga knjigovodstva 11/21	03.12.2021 03.12.2021	562,50	
5.	HR6423400091000000013 PRIVREDNA BANKA ZAGREB D.O.	2021507938123 HR99 HR00 2340-22212854110	NAKNADA ZA USLUGE PLATNOG PROMETA	10.12.2021 10.12.2021	46,00	
6.	HR6234020051100052618 BERNER D.O.O. MAJSTORSKA 9 ZAGREB HRVATSKA	2021512657031 HR99 HR00 1712408779	RN 1712408779	13.12.2021 13.12.2021	2.137,31	
7.	HR6423400091000000013 PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d.	2021525825471 HR05 2823005-6025431348-7 HR00 2-20-1	ISPL.KRED. ZA BRANILČVIĆ MATIJA	20.12.2021 20.12.2021		30.050,00

Slika 7. Mjesečni izvadak po transakcijskom računu obrtnika

S obzirom da je promatrani vezani obrt tromjesečni obveznik PDV-a, dužan je obračunati PDV svaka tri mjeseca te predati Poreznoj upravi. U nastavku će se prikazati obrazac PDV, obrazac PPO te rekapitulacija knjige primitaka i izdataka za jedno tromjesečje kako bi se prikazalo obračunavanje PDV-a. Za promatrano tromjesečje uzeto je razdoblje od 01.10.2021. do 31.12.2021.

Rekapitulacija knjige primitaka i izdataka u navedenom razdoblju prikazuje da je ukupno naplaćeno 73.540,00 kuna od čega 9.250,00 kuna odlazi na PDV. Istovremeno je putem gotovine obrtnik isplatio 3.286,12 kuna te je putem žiroračuna isplatio 40.217,18 kuna, što označava da je u promatranom razdoblju obrtnik isplatio 43.503,30 kuna od čega 7.293,25 odlazi na PDV. Temeljem primitaka i izdataka formira se PDV obrazac za navedeno razdoblje. Sam obrazac PDV-a za određeno razdoblje formira se temeljem naplaćenih faktura od strane kupaca i temeljem izdataka vezanih uz poslovanje u navedenom razdoblju koje su ranije knjižene u knjizi primitaka i izdataka. Razlika iskazanog PDV-a u izdacima u knjizi primitaka i izdataka te PDV obrasca je 938,32 kuna zbog kupljene dugotrajne imovine koja ne ulazi u troškove obračunskog razdoblja, već će se na kraju poslovne godine evidentirati kao trošak amortizacije. U nastavku slijedi objašnjenje pojedinih pozicija iskazanih u PDV obrascu za promatrano razdoblje. Na poziciji I.1 „isporuke u RH za koje PDV obračunava primatelj

(tuzemni prijenos porezne obveze)" nalazi se iznos od 25.810,00 kuna te taj iznos zapravo predstavlja izlazne fakture obrtnika koje su izdane s prijenosom porezne obveze te one ulaze u PDV obrazac bez obzira da li su naplaćene ili ne, u obračunskom razdoblju u kojem su izdane. Iste izlazne fakture s prijenosom porezne obveze iskazane su u zasebnom obrascu za pregled tuzemnih isporuka s prijenosom porezne obveze (PPO) koji se predaje kvartalno te sadrži podatke za svaki mjesec u tom kvartalu. U PPO obrascu nalaze se podaci o OIB-u kupaca te iznos izdanih faktura tim kupcima. PPO obrazac se također elektronskim putem predaje Poreznoj upravi. Na poziciji II.3 „isporuke dobara i usluga u Rh po stopi 25%" nalaze se naplaćeni računi od strane kupaca po stopi od 25%, dok se na poziciji II. „oporezive transakcije" nalazi ukupni iznos naplaćenih potraživanja od strane kupaca. Na poziciji III.3 „pretporez od primljenih isporuka u tuzemstvu po stopi 25%" nalazi se iznos plaćenih računa dobavljačima po stopi od 25%, dok je na poziciji III. „obračunat je pretporez ukupno" nalazi se ukupni plaćeni iznos dobavljačima. Na poziciji IV. „obveza PDV-a u obračunskom razdoblju" nalazi se obveza za uplatu ili za povrat PDV-a u obračunskom razdoblju koja čini razliku između poziciji II: „oporezive transakcije ukupno" i pozicije III. „obračunati pretporez ukupno". U nastavku će biti prikazani PDV obrazac, PPO obrazac te knjiga primitaka i izdataka za promatrano razdoblje od 01.10.2021. do 31.12.2021.

POREZNI OBVEZNIK (naziv/ime i prezime i adresa:mjesto,ulica i broj)	POREZNI ZASTUPNIK (naziv/ime i prezime i adresa:mjesto,ulica i broj)	NADLEŽNA ISPOSTAVA POREZNE UPRAVE	
MIMI MONTAŽA vl.ZADRAVEC MILAN	INFOFIN d.o.o.	ČAKOVEC	
MALA SUBOTICA, Glavna 15	K.Tomislava 74	PRIJAVA PDV-a ZA RAZDOBLJE OD 01.10. DO 31.12. GOD. 2021.	
PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ / OIB	PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ POREZNOG ZASTUPNIKA / OIB		
22668684931	05265887041		
O P I S	POREZNA OSNOVICA (iznos u kunama i lipama)	PDV PO STOPI 5%, 10% i 25% (iznos u kunama i lipama)	
OBRAČUN PDV-a U OBAVLJENIM TRANSAKCIJAMA DOBARA I USLUGA - UKUPNO (I.+II.)	62.810,00	XXXXX	
I. TRANSAKCIJE KOJE NE PODLJEŽU OPOREZIVANJU I OSLOBOĐENE - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.)	25.810,00	XXXXX	
1.ISPORUKE U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos porezne obveze)	25.810,00	XXXXX	
2.ISPORUKE DOBARA OBAVLJENE U DRUGIM DRŽAVAMA ČLANICAMA	-	XXXXX	
3.ISPORUKE DOBARA UNUTAR EU	-	XXXXX	
4.OBAVLJENE USLUGE UNUTAR EU	-	XXXXX	
5.OBAVLJENE USLUGE OSOBAMA BEZ SJEDIŠTA U RH	-	XXXXX	
6.SASTAVLJANJE I POSTAVLJANJE DOBARA U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EU	-	XXXXX	
7.ISPORUKE NOVIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA U EU	-	XXXXX	
8.TUZEMNE ISPORUKE	-	XXXXX	
9.IZVOZNE ISPORUKE	-	XXXXX	
10.OSTALA OSLOBOĐENJA	-	XXXXX	
II. OPOREZIVE TRANSAKCIJE - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)	37.000,00	9.250,00	
1.ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi 5%	-	-	
2.ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi (10%) 13%	-	-	
3.ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi (22.23%) 25%	37.000,00	9.250,00	
4.PRIMLJENE ISPORUKE ZA RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos porezne obveze)	-	-	
5.STJECANJE DOBARA UNUTAR EU po stopi 5%	-	-	
6.STJECANJE DOBARA UNUTAR EU po stopi (10%) 13%	-	-	
7.STJECANJE DOBARA UNUTAR EU po stopi 25%	-	-	
8.PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi 5%	-	-	
9.PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi (10%) 13%	-	-	
10.PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi 25%	-	-	
11.PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USL. OD POR.OBV. BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 5%	-	-	
12.PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USL. OD POR.OBV.BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 13%	-	-	
13.PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USL. OD POR.OBV.BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 25%	-	-	
14.NAKNADNO OSLOBOĐENJE IZVOZA U OKVIRU OSOBNOG PUTNIČKOG PROMETA	-	-	
15.OBRAČUNANI PDV PRI UVOZU	-	-	
III. OBRAČUNANI PRETPOREZ - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)	32.926,16	8.231,57	
1.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od 5%	-	-	
2.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od (10%) 13%	-	-	
3.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od (22.23%) 25%	32.926,16	8.231,57	
4.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ(tuzemni prijenos porezne obveze)	-	-	
5.PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi od 5%	-	-	
6.PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi od 13%	-	-	
7.PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi od 25%	-	-	
8.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 5%	-	-	
9.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 13%	-	-	
10.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 25%	-	-	
11.PRETPOR. OD PRIMLJ. ISPOR. DOBARA I USL. OD POR.OBV.BEZ SJEDIŠTA U RH po 5%	-	-	
12.PRETPOR. OD PRIMLJ. ISPOR. DOBARA I USL. OD POR.OBV.BEZ SJEDIŠTA U RH po 13%	-	-	
13.PRETPOR. OD PRIMLJ. ISPOR. DOBARA I USL. OD POR.OBV.BEZ SJEDIŠTA U RH po 25%	-	-	
14.PRETPOREZ PRI UVOZU	-	-	
15.ISPRAVCI PRETPOREZA	XXXXX	-	
IV. OBVEZA PDV-a U OBRAČUNSKOM RAZDOBLJU: ZA UPLATU(II.-III.) ILI ZA POVRAT (III.-II.)	XXXXX	1.018,43	
V. PO PRETHODNOM OBRAČUNU: NEUPLAĆENI PDV DO DANA PODNOŠENJA OVE PRIJAVE - VIŠE UPLAĆENO-POREZNI KREDIT	XXXXX	0,00	
VI. UKUPNO RAZLIKA: ZA UPLATU / ZA POVRAT	XXXXX	1.018,43	
VII. IZNOS GODIŠNJEG RAZMJERNOG ODBITKA PRETPOREZA (%)	-	XXXXX	

Slika 8. Obrazac PDV (obrtnik)

POREZNA UPRAVA PODRUČNI URED (1)	ČAKOVEC	OIB (3)	22668684931
ISPOSTAVA (2)	ČAKOVEC	Porezni obveznik (naziv i prezime) (4)	MIMI MONTAŽA vi.ZADRAVEC MILAN
		Adresa (mjesto, ulica i broj) (5)	MALA SUBOTICA, Glavna 15
		OIB poreznog zastupnika (6)	05265887041

OBRAZAC PPO

PREGLED TUZEMNIH ISPORUKA S PRIJENOSOM POREZNE OBEVEZE
OD 01.10. DO 31.12.2021.

Razdoblje u kojem je iskazan prijenos porezne obveze (7)	Redni broj (8)	OIB primatelja isporuke (9)	Vrijednost isporuka (Obrazac PDV - red.br. I 1. u kunama i lipama) (10)
listopad	1	04288155177	3.400,00
	2	51203225447	13.940,00
	Ukupno:		17.340,00
studeni	1	90313890047	4.950,00
	Ukupno:		4.950,00
prosinac	1	28166228410	3.520,00
	Ukupno:		3.520,00
UKUPNO (17):			25.810,00

Slika 9. Obrazac PPO (obrtnik)

MIMI MONTAŽA vi.ZADRAVEC MILAN Glavna 15 OIB:22668684931	Strana: 1
--	-----------

REKAPITULACIJE KNJIGE PRIMITAKA I IZDATAKA OD 01.10.2021 DO 31.12.2021

VRSTA: PRIMITAK						
ŠIFRA:	VRSTA KNJIŽENJA:	IZNOS	PDV	P P	IZD. čl33	UKUPNO
002	P06 PRIMITAK NA ŽIRO RAČUN	73.540,00	9.250,00	0,00	0,00	64.290,00
UKUPNO:		73.540,00	9.250,00	0,00	0,00	64.290,00
VRSTA: IZDATAK						
ŠIFRA:	VRSTA KNJIŽENJA:	IZNOS	PDV	P P	IZD. čl33	UKUPNO
101	I10 IZDATAK U GOTOVINI	3.286,12	657,23	0,00	0,00	2.628,89
102	I11 IZDATAK PUTEM ŽIRO RAČUNA	40.217,18	6.636,02	0,00	0,00	33.581,16
UKUPNO:		43.503,30	7.293,25	0,00	0,00	36.210,05

Slika 10. Rekapitulacija knjige primitaka i izdataka obrtnika

Na kraju poslovne godine radi se obračun poreza na dohodak u kojem se sučeljavaju primici i izdaci poslovne godine. Poslovni primici u promatranom razdoblju sastoje se od: primitaka u gotovini, primitaka putem žiroračuna, primitaka u naravi. Poslovni izdaci sastoje se od: izdataka u gotovini, izdataka putem žiroračuna, izdataka u naravi, izdataka otpisa, izdataka reprezentacije, izdataka u svezi s otuđenjem materijalne i nematerijalne imovine te troškova amortizacija dugotrajne imovine. Trošak amortizacije obračunava se na kraju poslovne godine po važećim amortizacijskim stopama te predviđenom roku trajanja dugotrajne imovine. Na temelju podataka unesenih u knjigu primitaka i izdataka formira se obrazac P-PPI u kojem se sučeljavaju primici i izdaci poslovne godine te se kao njihova razlika dobije ostvareni dohodak ili gubitak za poslovnu godinu. Tako utvrđeni ostvareni dohodak ili gubitak poslovne godine služi kao polazna točka za DOH obrazac koji služi za obračun poreza na dohodak. U DOH

obrazac unosi se ostvareni dohodak ili gubitak iz P-PPI obrasca te se od njega oduzimaju porezne olakšice obrtnika gdje se najprije oduzima osobni odbitak od 4000,00 kuna mjesečno, odnosno 48.000,00 kuna godišnje. Kao porezna olakšica mogu se koristiti i djeca do 18 godina ili dokle god im traje školovanje, osoba može imati i uzdržavanih članova i slično. Nakon što se od početnog dohotka oduzmu porezne olakšice dobije se osnovica za izračunavanje poreza na dohodak te kada se dobiveni porez na dohodak oduzme od dohotka prije oporezivanja dobije se konačni ostvareni dohodak. U ovom konkretnom primjeru, prema P-PPI obrascu promatrani obrtnik je u 2021. godini ostvario dohodak od 69.264,12 kuna te je taj dohodak unesen u DOH obrazac kao osnovica za izračunavanje olakšica. Obrtnik nema uzdržavanih članova, već mu se od osnovice oduzima samo osobni odbitak koji godišnje iznosi 48.000,00 kuna te se tako dolazi do dohotka prije oporezivanja od 21.264,12 kuna te se na tu osnovicu obračunava porez na dohodak od 20% te on iznosi 4.252,82 kune. Iznos poreza na dohodak može služiti i kao predujam za iduću godinu tako da obrtnik svaki mjesec uplaćuje 354,40 kuna te se na kraju godine uplati ili isplati razlika poreza na dohodak. Porez na dohodak mora se platiti odmah na kraju poslovne godine u cijelom iznosu. Zakonski rok za predaju DOH obrasca je 28.02. te se uz njega predaje obrazac DI koji prikazuje stanje dugotrajne imovine te obračunatu amortizaciju dugotrajne imovine za poslovnu godinu.

5.2. Računovodstvo poduzetnika u djelatnosti

U ovom poglavlju provedena je analiza računovodstva poduzetnika te isto tako analiza poslovnih knjiga i isprava, također će se prikazati pregled financijskih izvještaja te porezne obveze koje ima svaki poduzetni na odabranom realnom primjeru. Za potrebe ovog završnog rada odabran je realni primjer poduzetnika koji je registriran kao jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću te je kao reprezentativna godina uzeta 2021. godina. Prema Zakonu o trgovačkim društvima (NN 40/19, čl. 390), jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.) je jednostavniji način osnivanja trgovačkog društva koji može imati najviše pet članova te jednog člana uprave, temeljni kapital za njegovo osnivanje je vrlo nizak, samo 10,00 kuna te je ovakav oblik trgovačkog društva dužan imati zakonske rezerve u koje su dužni unijeti četvrtinu iznosa dobiti društva iskazane u financijskim izvještajima umanjene za iznos gubitka iz prethodne godine.

Na poslovanju „Adessing“ j.d.o.o. registriranog prema NKD-u kao djelatnost „Organizacija izvedbe projekata za zgrade“, objasniti će se vođenje poslovnih knjiga poduzetnika koje su propisane određenim zakonskim regulativama, zatim će se objasniti financijski izvještaji te na kraju porezne obveze koje poduzetnik mora plaćati prilikom

obavljanja svoje djelatnosti. Poduzeće „Adessing“ j.d.o.o. osnovano je 18.03.2013. godine upisom u Sudski registar Trgovačkog suda u Varaždinu od strane osnivača Stjepana Debeleca iz Merhatovca. Temeljni kapital promatranog trgovačkog društva iznosi 10,00 kuna te su kao predmet poslovanja naznačene slijedeće djelatnosti: projektiranje, građenje, uporaba i uklanjanje građevina, poslovi upravljanja nekretninama i održavanje nekretnina, posredovanje u prometu nekretnina, poslovanje nekretninama, djelovanje javnog cestovnog prijevoza putnika i tereta u domaćem i međunarodnom prometu, prijevoz za vlastite potrebe, savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem, inženjerstvo i s njim povezano tehničko savjetovanje, ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, promidžba te ispitivanje tržišta i ispitivanje javnog mijenja i slično.

5.2.1. Analiza poslovnih knjiga i isprava

Poslovne knjige poduzetnika dijele su u dvije kategorije, a to su osnovne i pomoćne poslovne knjige. U nastavku će biti prikazane osnovne i pomoćne poslovne knjige promatranog poduzetnika koje se vode u svrhu obavljanja djelatnosti.

Promatrani poduzetnik vodi glavnu knjigu koja spada u osnovne poslovne knjige. U glavnu knjigu promatrani poduzetnik kronološki evidentira sve poslovne promjene koje utječu na promjene imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda, dakle poslovne promjene u glavnoj knjizi evidentiraju se redoslijedom kojim su nastale. Glavna knjiga nastaje raščlanjivanjem bilance te se u nju zapravo evidentiraju promjene na svim računovodstvenim kategorijama. Za svaku stavku u bilanci, otvara se sintetički konto te se na njemu knjiže, odnosno evidentiraju poslovne promjene nastale tijekom obračunskog razdoblja. Iznosi zapisani na kontima moraju biti u skladu sa iznosima u bilanci i računu dobiti i gubitka.

Na temelju glavne knjige promatrani poduzetnik može sastaviti bruto bilancu koja daje pregled prometa, početnog stanja i završnog stanja po svim knjigovodstvenim računima u određenom razdoblju. Bruto bilanca poznata je i kao probna bilanca s obzirom da poduzetniku omogućuje provjeru točnosti izvršenih knjiženja, a to se može vidjeti ako su ukupna aktiva i ukupna pasiva izjednačene.

Pomoćne poslovne knjige promatranog poduzetnika čine popis dugotrajne imovine, knjiga ulaznih i knjiga izlaznih računa te analitička knjigovodstva. Pomoćne poslovne knjige poduzetniku služe kao dopuna podataka u glavnoj knjizi te da ona ujedno bude i preglednija, dok se detalji evidentiraju u okviru analitičkog knjigovodstva.

Popis dugotrajne imovine je pomoćna poslovna knjiga u koju promatrani poduzetnik unosi poslovne promjene vezane uz dugotrajnu imovinu. Na obrascu DI, u prvom dijelu, nalaze se opći podaci o poreznom obvezniku, u ovom slučaju o promatranom poduzetniku kao što su naziv djelatnosti, ime i prezime poduzetnika, adresa prebivališta te OIB poduzetnika. U drugom dijelu DI obrasca nalaze se podaci o dugotrajnoj imovini kao što su naziv stvari i prava, isprava broj / nadneva, nabavna i knjigovodstvena vrijednost, vijek trajanja, stopa i iznos otpisa, knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava na kraju, AOP oznaka dugotrajne imovine te datum otuđenja dugotrajne imovine. Prema popisu dugotrajne imovine promatrani poduzetnik na dan 31.12.2021. godine posjeduje različite Notebook uređaje, mobilni uređaj, automobile i ostalu dugotrajnu imovinu koja će biti prikazana u nastavku.

ADESSING j.d.o.o. MERHATOVEC 32/A, MERHATOVEC, 40314 SELNICA										Strana: 1	
POPIS DUGOTRAJNE IMOVINE NA DAN 31.12. 2021 GODINE										Obrazac DI	
(stope iz šifarnika amortizacije)											
I. OPĆI PODACI O POREZNOB OBVEZNIKU											
1. NAZIV DJELATNOSTI : ADESSING j.d.o.o.											
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA / NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI : ADESSING j.d.o.o.											
3. ADRESA PREBIVALIŠTA / UOBIČAJENOG BORAVIŠTA : MERHATOVEC MERHATOVEC 32/A											
4. OIB PODUZETNIKA / NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI : 08911258438											
II. PODACI O DUGOTRAJNOJ IMOVINI											
Red. broj	NAZIV STVARI ILI PRAVA	ISPRAVA BROJ / NADNEVA	NABAVNA VRJEDNOST	KNJIGOV. VRJEDNOST	VIJEK TRAJANJA	STOPA OTPISA	IZNOS OTPISA	KNJIG. VRJED. ST VARI ILI PRAVA NA KRAJU	AOP OZNAKA DUG. IM.!	DATUM OTUĐENJA DUG. IM.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	000001 NOTEBOOK DELL INSPIRON	UFA 26/13 21.6.2013.	3.807,99	0,00	2	0,000	0,00	0,00	0,00	009	
2	000002 NOTEBOOK LENOVO B590	UFA 85/13 12.12.2013.	2.079,19	0,00	2	0,000	0,00	0,00	0,00	009	
3	000003 PROGECAD 2013	UFA 89/13 23.12.2013.	1.782,00	0,00	4	0,000	0,00	0,00	0,00	004	
4	000004 WINDOWS 8 CRD 64BIT	UFA 13/14 6.3.2014.	735,20	0,00	4	0,000	0,00	0,00	0,00	004	
5	000005 PC HYPER X7024 HASWELL	UFA 78/14 19.9.2014.	2.159,20	0,00	4	0,000	0,00	0,00	0,00	004	
6	000006 OSOBNI AUTO OPEL MOKKA ENVOJ FW	UFA 116/16 28.10.2016.	165.126,70	44.033,79	10	10,000	16.512,67	27.521,12	0,00	005	
7	000007 PROGRAM AUTOCAD LT 2017	UFA 19/2017 8.2.2017.	7.469,00	311,21	4	25,000	311,21	0,00	0,00	004	
8	000008 OSOBNI AUTO RENAULT CLIO GRANDT	UFA 52/18 12.3.2018.	25.000,00	13.750,00	10	10,000	2.500,00	11.250,00	0,00	005	
9	000009 OSOBNI AUTO RENAULT CLIO GRANDT	UFA 52/18 12.3.2018.	31.250,00	17.187,50	10	10,000	3.125,00	14.062,50	0,00	005	
10	000010 PROGRAM AUTOCAD LT 2020	UFA 04/2020 24.1.2020.	6.480,00	4.995,00	4	25,000	1.620,00	3.375,00	0,00	004	
11	000011 NOTEBOOK DELL INSPIRON 5501	UFA 151/2020 1.10.2020.	9.797,00	8.980,58	2	50,000	4.898,50	4.082,08	0,00	009	
12	000012 PRINTER CANON IR ADVANCE C5235I	UFA 159/2020 16.10.2020.	7.800,00	7.150,00	2	50,000	3.900,00	3.250,00	0,00	009	
13	000013 SAMSUNG GALAXY S21 ULTRA	UFA 37/2021 25.3.2021.	5.116,80	5.116,80	2	50,000	1.918,80	3.198,00	0,00	011	
			268.603,08	101.524,88			34.786,18	66.738,70			

Slika 11. Popis dugotrajne imovine poduzetnika

Knjiga ulaznih računa promatranom poduzetniku služi za evidenciju faktura dobivenih od strane različitih dobavljača s kojima posluje za kupljenu robu ili pružene usluge. U nastavku će se prikazati knjiga ulaznih računa poduzetnika.

KNJIGA PRIMLJENIH (ULAZNIH) RAČUNA
 Za razdoblje od: 01.11.2021 do 30.11.2021 *** Tip knjige: 1 ULAZNA FAKTURA-TUZEMSTVO
 - SVI račun

SIFRA DJELATNOSTI: 4110

1. RBR.	2. S. BROJ	3. DATUM	4. SIFRA / NAZIV DOBAVLJACA S. OIB	R-19 ORG BROI	Neoporezivo, Baza, pol.az.	POREZNA OSNOVICA (za može se odbiti)			SVEUKUPNI IZNOS RAČUNA za odbiti	UKUPNO PRETPOREZ	PRETPOREZ						PLAC.
						5%	13% (10%)	25%			5%		13% (10%)		25% (22%, 23%)		
											MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	
Σ 01.01.2021-31.10.2021					54.510,68	0,00	0,00	157.888,98	229.732,11	197.360,13	40.865,36	0,00	0,00	0,00	0,00	39.472,05	1.393,31
			IZNOS NEPLAĆENIH RAČUNA:			2.905,44	0,00	0,00	1.514,30	4.799,32	1.992,88	378,58	0,00	0,00	0,00	378,58	0,00
			IZNOS ZA OBRAZAC PDV:			53.958,28	0,00	0,00	166.483,41	232.473,87	200.854,29	41.964,19	0,00	0,00	0,00	40.170,88	1.393,31

Slika 13. Knjiga ulaznih računa poduzetnika

Knjiga izlaznih računa promatranom poduzetniku služi za evidenciju izdatih faktura svojim klijentima, odnosno kupcima za isporučenu robu ili obavljene usluge. U nastavku će se prikazati knjiga izlaznih računa poduzetnika.

KNJIGA IZDANIH (IZLAZNIH) RAČUNA
 Za razdoblje od: 01.11.2021 do 30.11.2021 *** Tip knjige: 1 IZLAZNA FAKTURA-TUZEMSTVO
 - SVI račun

SIFRA DJELATNOSTI: 4110

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	OPOREZNO		Porezna st. iz P. fak.		
																		13% (10%)	25% (22%, 23%)			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	
Σ 01.01.2021-31.10.2021			514.830,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100.824,00	25.208,00	0,00	
			NEPLAĆENI RAČUNI:			32.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.690,00	6.400,00	0,00
			ZA OBRAZAC PDV:			501.230,00	388.600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90.194,00	22.528,00	0,00

Slika 12. Knjiga izlaznih računa poduzetnika

Analitička knjigovodstva također spadaju u pomoćne knjige promatranog poduzetnika. Analitička knjigovodstva čine izdvojeni dijelovi glavne knjige koje promatranom poduzetniku pružaju prikaz različitih financijskih i nefinancijskih segmenata njegova poslovanja.

Poslovne isprave promatranog poduzeća sastoje se od ulazne dokumentacije koju čine ulazni računi i izlazne dokumentacije koju čine izlazni računi te dokumenta o plaćama radnika.

Ulazna dokumentacija, odnosno ulazni računi se odnose na račune koje poduzetnik zaprimi od svojih dobavljača za svu robu i materijal nabavljen u svrhu obavljanja svog poslovanja. Svaka ulazna faktura sadrži podatke o nazivu i adresi dobavljača, OIB, datum isporuke dobra ili izvršenja usluge. Isto tako na ulaznom računu nalaze se podaci o kupcu, u ovom slučaju o promatranom poduzetniku kao što su naziv i adresa kupca te njegov OIB. Svaki ulazni račun mora imati broj računa, osnovicu za obračun PDV-a, stopu po kojoj se PDV obračunava, sam iznos poreza te ukupnu svotu koju je poduzetnik dužan platiti. U nastavku će biti prikazan primjer ulaznog računa.

INFOFIN d.o.o.
K. Tomislava 74
40319 BELICA

OIB: 05265897041
Tel: 0407390-258
Fax: 040/391-036
e-mail: infofin@infofin.hr
IBAN: HR723600001102921957
SWIFT: ZABAHR2X
Banka: Zagrebačka banka d.d.

ADESSING j.d.o.o.
MERHATOVEC 32A
MERHATOVEC
40314 SELNICA

OIB: 08911258438
(8678)

BELICA , 02.11.2021
Datum isporuke(DVO): 02.11.2021
Datum dospjeća (VAL): 16.11.2021

Račun br. 2588/IFA/1

Interni broj: IFA 21-2588/IFA/1
Otpri/Rev: 2021 / Narudžba: od: Otprema: Mj: 10 Skl: 10

Rbr	Šifra	Naziv	Količina	Cijena Kn	Iznos bruto Kn	% rabat	Rabat iznos	Ukupno Tb
1	000001	KNJIGOVODSTVENE USLUGE za 10. mjesec	1 kom	500,00	500,00	0,00	0,00	500,00
Ukupno:					500,00	0,00	0,00	500,00
					Osnovica za PDV 25 %:		500,00	
					P D V 25 %:		125,00	
					UKUPNO ZA PLATITI:		625,00Kn	

Slovima: šeststadesetpet kn i nula lp
Napomena: Obračun PDV-a prema naplaćenju naknadi (čl. 125 i Zakona o PDV-u)

Model / Poziv na broj: 05 66788-2102588
Oznaka načina plaćanja: T 01 TRANSAKCIJSKI RAČUN Datum i vrijeme izdavanja računa: 02.11.21 09:16

Slika 14. Ulazna faktura poduzetnika

Izlazna dokumentacija, odnosno izlazni računi se odnose na račune koje poduzetnik izda svojim klijentima, odnosno kupcima za obavljene usluge i isporučenu robu. Svaka izlazna faktura sadrži podatke o prodavatelju kao što su ime i adresa poduzeća te njegov OIB, isto tako izlazna faktura sadrži podatke o datumu isporuke i datumu dospjeća računa te broj računa. Izlazna faktura također sadrži podatke o kupcu kao što su ime i adresa kupca te njegov OIB. Na izlaznoj fakturi se također nalaze dobra i usluge koje poduzetnik isporuči ili obavi za kupca te ukupan iznos svih dobara i usluga zajedno prije obračuna PDV-a kao i osnovicu PDV-a te sam iznos istog. Na kraju se nalazi ukupan iznos dobara i usluga s uključenim PDV-om. Promatrani poduzetnik s kupcima u sustavu PDV-a može dogovoriti prijenos porezne obveze koju naznačuje na računu, u tom slučaju se na izlaznom računu ne nalazi PDV već samo

osnovica. Ukoliko se koristi prijenos porezne obveze, kupac je dužan sam obračunati PDV. U nastavku će biti prikazan primjer izlaznog računa.

ADESSING d.o.o.
MERHATOVEC 32/A
MERHATOVEC
40314 SELNICA
OIB: 08911258438
Tel: 099/379 11 19
Fax: 040/391-036
e-mail: info@infoln.hr
IBAN: HR442340009110575135
SWIFT: FBZGHR2X
Banka: Privredna banka Zagreb d.d.

SPE-ING d.o.o.
ZAGREBAČKA 42/a
40000 ČAKOVEC

OIB: 42640753303
(12029)

ZAGREBAČKA BANKA d.d.
IBAN : HR612360000110245368
MERHATOVEC , 10.11.2021
Datum isporuke(DVO): 10.11.2021
Datum dospjeća (VAL): 18.11.2021

Račun br. 99/IFA/1

Interni broj: IFA 21-99/IFA/1
Otprema: _____

RbrŠifra	Naziv	Količina	Cijena Kn	Iznos bruto	% rabat	Rabat Iznos	Ukupno Tb
1 00004	VOĐENJE GRADILIŠTA	1 kom	10.000,00	10.000,00	0,00	0,00	10.000,00
Ukupno:				10.000,00	0,00	0,00	10.000,00
Osnovica:							10.000,00
UKUPNO ZA PLATITI:							10.000,00Kn

Slovima: desettisuća kn i nula lp
Napomena: Usluga vođenja gradilišta na izgradnji stambeno-poslovne zgrade u Novaji.
Stavka: 1 - Prijenos porezne obveze u tuzemstvu (reverse charge), čl. 75.st.3 I.a) - građevinske usluge
Obračun PDV-a prema naplaćenju naknadi (čl. 125.i Zakona o PDV-u)

Model / Poziv na broj: 02 2100099-20290
Oznaka načina plaćanja: T 01 TRANSAKCIJSKI RAČUN Datum i vrijeme izdavanja računa: 10.11.21 08:55

Slika 15. Izlazna faktura poduzetnika

U dokumentaciju vezanu uz plaće čine obračunate isplatne liste za svakog radnika koje moraju biti potpisane te se one čuvaju trajno. Osnova za obračun plaće čini postojeći važeći ugovor o radu. Svaki mjesec izrađuje se zbirni izvještaj o plaći u kojem se nalaze podaci o bruto plaći od kojih se oduzimaju doprinosi iz brutta (15% MIO I. stup i 5% MIO II. stup) te se tako dolazi do dohotka od kojeg se oduzima iznos iskorištenih olakšica kako bi se dobila osnovica za porez. Od porezne osnovice oduzima se iznos poreza i prireza te se dolazi do neto plaće koja se isplaćuje radnicima. Promatrani poduzetnik svojim radnicima osim neto plaće isplaćuje i naknadu za prijevoz te topli obrok.

5.2.2. Pregled financijskih izvještaja

Financijski izvještaji promatranog trgovačkog društva sastavljeni su u skladu sa Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (HSFI). Promatrano trgovačko društvo dužno je sastavljati samo tri temeljna financijska izvještaja zbog toga što promatrani poduzetnik spada u mikro poduzetnike te nije dužan sastaviti svih pet temeljnih financijskih izvještaja. Temeljni izvještaji koje sastavlja promatrani poduzetnik su bilanca, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje. Zakonski rok za predaju financijskih izvještaja je 30.04. u Poreznu upravu te Financijsku agenciju.

Bilanca je temeljni financijski izvještaj u koji poduzetnik unosi podatke o svojoj dugotrajnoj i kratkotrajnoj imovini te o svojim dugoročnim i kratkoročnim obvezama te kapitalu. Bilanca je statički financijski izvještaj jer se ona sastavlja na točno određeni dan, a to je na

kraju poslovne godine, odnosno 31.12. Bilanca promatranog poduzetnika se sastoji od aktive i pasive te ona za 2021. godinu iznosi 377.894,00 kuna, što je više nego prethodne godine kada je ukupna aktiva, odnosno ukupna pasiva iznosila 362.393,00 kuna. Aktiva promatranog poduzeća sastoji se od dugotrajne imovine koja se sastoji od ostale nematerijalne imovine te materijalne imovine koja se sastoji od alata, pogonskog inventara i transportne imovine, te od kratkotrajne imovine koja se sastoji od potraživanja od kupaca i potraživanja od države i drugih institucija. Kratkotrajna imovina promatranog poduzeća se također sastoji od kratkotrajne financijske imovine koja se odnosi na dane zajmove, depozite i slično društvima povezanih sudjelujućim interesom te se također sastoji od novca u banci i blagajni. Pasiva promatranog poduzeća sastoji se od kategorije kapital i rezerve koja predstavlja vlastita ulagačka sredstva u koja spadaju temeljni kapital od 10,00 kuna te zakonskih rezervi, zadržane dobiti te dobiti poslovne godine. Pasiva se također sastoji od tuđih ulagačkih sredstava, odnosno od dugoročnih i kratkoročnih obveza. U dugoročne obveze promatranog poduzeća ulaze obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama, dok u kratkoročne obveze ulaze obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom, obveze za zajmove, depozite i slično, obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama, obveze prema dobavljačima, obveze prema zaposlenicima te obveze za poreze, doprinose i slična davanja. U nastavku će biti prikazana bilanca.

BILANCA
stanje na dan 31. prosinca 2021. godine

Obrazac
POD-BIL
Iznosi u kunama, bez lipa

Obveznik: **OIB:08911268438 ADESSING j.d.o.o.**

Naziv pozicije	ACP iznosa	Rbr. opisiva	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
AKTIVA				
1) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001		0	0
2) DUGOTRAJNA IMOVINA (ACP 003+010+020+031+036)	002		96.408	66.739
NEMATERIJALNA IMOVINA (ACP 004 do 009)	003		7.173	5.242
1. Izdaci za razvoj	004		0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005		0	0
3. Goodwill	006		0	0
4. Predumovi za nabavu nematerijalne imovine	007		0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008		0	0
6. Ostala nematerijalna imovina	009		7.173	5.242
MATERIJALNA IMOVINA (ACP 011 do 019)	010		89.235	61.497
1. Zemljište	011		0	0
2. Građevinski objekti	012		0	0
3. Postrojenja i oprema	013		0	0
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014		89.235	61.497
5. Biološka imovina	015		0	0
6. Predumovi za materijalnu imovinu	016		0	0
7. Materijalna imovina u pripremi	017		0	0
8. Ostala materijalna imovina	018		0	0
9. Ulaganje u nekretnine	019		0	0
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (ACP 021 do 030)	020		0	0
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021		0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022		0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023		0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024		0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025		0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026		0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027		0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028		0	0
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029		0	0
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030		0	0
V. POTRAŽIVANJA (ACP 032 do 035)	031		0	0
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032		0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033		0	0
3. Potraživanja od kupaca	034		0	0
4. Ostala potraživanja	035		0	0
VII. ODGOBENA POREZNA IMOVINA	036		0	0
2) KRATKOTRAJNA IMOVINA (ACP 038+046+053+063)	037		265.985	311.155
ZALIHE (ACP 039 do 045)	038		0	0
1. Sirovine i materijal	039		0	0
2. Proizvodnja u tijeku	040		0	0
3. Gotovi proizvodi	041		0	0
4. Trgovska roba	042		0	0
5. Predumovi za zalihe	043		0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044		0	0
7. Biološka imovina	045		0	0
I. POTRAŽIVANJA (ACP 047 do 052)	046		151.562	146.138
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047		0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048		0	0
3. Potraživanja od kupaca	049		146.937	141.681
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050		0	0
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051		4.625	4.457
6. Ostala potraživanja	052		0	0
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (ACP 054 do 062)	053		113.000	163.000
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054		0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055		0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056		0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057		0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058		0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059		113.000	163.000
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060		0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061		0	0
9. Ostala financijska imovina	062		0	0
V. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	063		1.423	2.017
2) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064		0	0

Slika 16. Bilanca poduzetnika (1/2)

BILANCA
stanje na dan 31. prosinca 2021. godine

Obrazac
POD-BIL
Iznosi u kunama, bez ilipa

Obveznik: OIB:08911258438 ADESSING J.d.o.o.				
Naziv pozicije	AOP iznosa	Rbr. objekta	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065		362.393	377.894
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066		0	0
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+083+086+089)	067		64.620	78.511
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068		10	10
II. KAPITALNE REZERVE	069		0	0
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072+073+074+075)	070		14.570	16.152
1. Zakonske rezerve	071		14.570	16.152
2. Rezerve za vlastite dionice	072		0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073		0	0
4. Statutarne rezerve	074		0	0
5. Ostale rezerve	075		0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076		0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI (AOP 078 do 082)	077		0	0
1. Fer vrijednost financijske imovine kroz ost.sveob. dobit raspoložive za prodaju	078		0	0
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079		0	0
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080		0	0
4. Ostale rezerve fer vrijednosti	081		0	0
5. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja (konsolidacija)	082		0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 084-085)	083		43.711	48.458
1. Zadržana dobit	084		43.711	48.458
2. Preneseni gubitak	085		0	0
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 087-088)	086		6.329	13.891
1. Dobit poslovne godine	087		6.329	13.891
2. Gubitak poslovne godine	088		0	0
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	089		0	0
B) REZERVIRANJA (AOP 091 do 096)	090		0	0
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	091		0	0
2. Rezerviranja za porezne obveze	092		0	0
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	093		0	0
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	094		0	0
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	095		0	0
6. Druga rezerviranja	096		0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 098 do 108)	097		157.094	166.096
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	098		0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	099		0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjeljućim interesom	100		0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjeljućim interesom	101		0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	102		0	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	103		157.094	166.096
7. Obveze za predujmove	104		0	0
8. Obveze prema dobavljačima	105		0	0
9. Obveze po vrijednosnim papirima	106		0	0
10. Ostale dugoročne obveze	107		0	0
11. Odgođena porezna obveza	108		0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 110 do 123)	109		140.679	133.287
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	110		0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	111		0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjeljućim interesom	112		0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjeljućim interesom	113		48.500	48.500
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	114		1.425	21.425
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	115		40.984	20.570
7. Obveze za predujmove	116		0	0
8. Obveze prema dobavljačima	117		18.381	10.072
9. Obveze po vrijednosnim papirima	118		0	0
10. Obveze prema zaposlenicima	119		16.095	16.167
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	120		15.294	16.061
12. Obveze s osnovne udjela u rezultatu	121		0	0
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	122		0	0
14. Ostale kratkoročne obveze	123		0	492
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	124		0	0
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+090+097+109+124)	125		362.393	377.894
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	126		0	0

Slika 17. Bilanca poduzetnika (2/2)

Račun dobiti i gubitka je dinamički financijski izvještaj jer se sastavlja za određeno obračunsko razdoblje. Ovaj temeljni financijski izvještaj prikazuje prihode i rashode te njihovu razliku za određeno obračunsko razdoblje koja može biti pozitivna ili negativna, odnosno dobit ili gubitak. Prema račun dobiti i gubitka promatranog poduzetnika sastavljenog za razdoblje od 01.01.2021. do 31.12.2021. može se zaključiti kako poduzetnik u 2021. godini posluje s dobiti s obzirom da su ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda. Dakle, u 2021. godini ukupni prihodi iznose 624.351,00 kuna, dok ukupni rashodi iznose 607.522,00 kuna te shodno tome dobit prije oporezivanja iznosi 16.829,00 kuna. S obzirom da promatrano poduzeće u 2021. godini posluje s dobiti, dužan je platiti porez na dobit koji iznosi 2.397,00 kuna. Nakon što se od dobiti

prije oporezivanja oduzme porez na dobit, poduzetnik u 2021. godini ostvaruje dobit razdoblja od 13.892,00 kuna. S obzirom da prema Zakonu o trgovačkim društvima j.d.o.o. ima obvezu dio dobiti prenijeti u zakonske rezerve, dobit promatranog trgovačkog društva za 2021. godinu u iznosu od 13.892,00 kune raspodijelit će se na poziciju zakonske rezerve u iznosu od 3.473,00 kuna i na zadržanu dobit u iznosu od 10.419,00 kuna. U promatranom razdoblju, poduzetnik je ostvario poslovne prihode od prodaje (izvan grupe), dok su u poslovnim rashodima bili materijalni troškovi u koje spadaju troškovi sirovina i materijala te ostali vanjski troškovi, isto tako u poslovne rashode spadaju troškovi osoblja, amortizacije (prema bilješkama uz financijske izvještaje poduzetnik koristi linearnu metodu obračuna amortizacije) te ostalih troškova. U promatranom razdoblju poduzetnik je ostvario i financijske prihode s osnova kamata te prihode od tečajnih razlika, dok je financijske rashode ostvario iz rashoda s osnove kamata i sličnih rashoda te negativnih tečajnih razlika. U nastavku će biti prikazan račun dobiti i gubitka.

RAČUN DOBITI I GUBITKA
stanje na dan 31. prosinca 2021. godine

Obrazac
POD-RDG

Iznosi u kunama, bez lipa

Obveznik: OIB:08911258438 ADESSING j.d.o.o.				
Naziv pozicije	ACP stavka	Rbr. stavka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
I. POSLOVNI PRIHODI (ACP 128 do 132)	127		617.064	624.324
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	128		0	0
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	129		616.200	624.324
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	130		0	0
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	131		0	0
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	132		864	0
II. POSLOVNI RASHODI (ACP 134+135+139+143+144+145+148+155)	133		602.430	601.954
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	134		0	0
2. Materijalni troškovi (ACP 135 do 138)	135		112.433	196.668
a) Troškovi sirovina i materijala	136		28.537	18.721
b) Troškovi prodane robe	137		0	0
c) Ostali vanjski troškovi	138		83.896	177.947
3. Troškovi osoblja (ACP 140 do 142)	139		366.530	282.014
a) Neto plaće i nadnice	140		222.333	174.126
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	141		92.285	67.946
c) Doprinosi na plaće	142		51.912	39.942
4. Amortizacija	143		26.956	34.786
5. Ostali troškovi	144		96.511	86.217
6. Vrijednosna usklađenja (ACP 146+147)	145		0	0
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	146		0	0
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	147		0	0
7. Rezerviranja (ACP 149 do 154)	148		0	0
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	149		0	0
b) Rezerviranja za porezne obveze	150		0	0
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	151		0	0
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	152		0	0
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	153		0	0
f) Druga rezerviranja	154		0	0
8. Ostali poslovni rashodi	155		0	2.269
III. FINANCIJSKI PRIHODI (ACP 157 do 166)	156		6	27
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	157		0	0
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	158		0	0
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	159		0	0
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	160		0	0
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	161		0	0
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	162		0	0
7. Ostali prihodi s osnove kamata	163		0	1
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	164		6	26
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	165		0	0
10. Ostali financijski prihodi	166		0	0
IV. FINANCIJSKI RASHODI (ACP 168 do 174)	167		4.700	5.568
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	168		0	0
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	169		0	0
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	170		4.696	5.553
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	171		4	15
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	172		0	0
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	173		0	0
7. Ostali financijski rashodi	174		0	0
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELJUJUĆIM INTERESOM	175		0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176		0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELJUJUĆIM INTERESOM	177		0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	178		0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (ACP 127+156+175+176)	179		617.070	624.351
X. UKUPNI RASHODI (ACP 133+167+177+178)	180		607.130	607.522
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (ACP 179-180)	181		9.940	16.829
1. Dobit prije oporezivanja (ACP 179-180)	182		9.940	16.829
2. Gubitak prije oporezivanja (ACP 180-179)	183		0	0
XII. POREZ NA DOBIT	184		3.610	2.937
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (ACP 181-184)	185		6.330	13.892
1. Dobit razdoblja (ACP 181-184)	186		6.330	13.892
2. Gubitak razdoblja (ACP 184-181)	187		0	0
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjavanje poduzetnik obveznik MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)				
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (ACP 188 do 190)	188		0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	189		0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	190		0	0

Slika 18. Račun dobiti i gubitka poduzetnika (1/2)

RAČUN DOBITI I GUBITKA
stanje na dan 31. prosinca 2021. godine

Obrazac
POD-RDG
Iznosi u kunama, bez lila

Obveznik: OIB:08911258438 ADESSING j.d.o.o.				
Naziv pozicije	AOP stavka	Rbr. stavka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	191		0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 188-191)	192		0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 191-188)	193		0	0
UKUPNO POSLOVANJE (popunjava samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)				
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 181+188)	194		9.940	16.829
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 194)	195		0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 194)	196		0	0
XVII. POREZ NA DOBIT (AOP 184+191)	197		3.610	2.937
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 194-197)	198		6.330	13.892
1. Dobit razdoblja (AOP 194-197)	199		6.330	13.892
2. Gubitak razdoblja (AOP 197-194)	200		0	0
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)				
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+203)	201		0	0
1. Pripisana imateljima kapitala matice	202		0	0
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	203		0	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjena MSFI-a)				
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	204		0	0
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 207 do 211 + 21)	205		0	0
III. STAVKE KOJE NEĆE BITI REKLASIFICIRANE U DOBIT ILI GUBITAK (AOP 207 do 209)	206		0	0
1. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	207		0	0
2. Dobit ili gubitak s osnovne nakn. vred. v. vrijed. papira po fer vrijed. kroz ostalu sveob. dob.	208		0	0
3. Promjene fer vrijed. financ. obveze po fer vrijed. kroz RDG koja se može pripisati pr.kr.z	209		0	0
4. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	210		0	0
5. Ostale stavke koje neće biti reklasificirane	211		0	0
Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	212		0	0
III. STAVKE KOJE JE MOGUĆE REKLASIFICIRATI U DOBIT ILI GUBITAK (AOP 214 do 217)	213		0	0
1. Tečajne razlike iz prerabuna inozemnog poslovanja	214		0	0
2. Dobit ili gubitak s osnovne nakn. vred. duž. vrijed. papira po fer vrijed. kroz ostalu sveob. d.	215		0	0
3. Dobit ili gubitak s osnovne učinkovite zaštite novčanih tokova	216		0	0
4. Dobit ili gubitak s osnovne učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	217		0	0
5. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	218		0	0
6. Promjene fer vrijednosti vremenske vrijednosti opcije	219		0	0
7. Promjene fer vrijednosti terminskih elemenata terminskih ugovora	220		0	0
8. Ostale stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	221		0	0
Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	222		0	0
V. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 206+213)	223		0	0
VI. UKUPNA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 204+223)	224		0	0
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)				
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 226+227)	225		0	0
1. Pripisana imateljima kapitala matice	226		0	0
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	227		0	0

Slika 19. Račun dobiti i gubitka poduzetnika (2/2)

Za sastavljanje bilješka su također korišteni Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI) kako je i propisano za mikro poduzetnike. U bilješkama su detaljnije pojašnjene pojedine pozicije, odnosno promjene na pozicijama bilance i računa dobiti i gubitka. U nastavku je prikazan dio bilješki za 2021. godinu.

BILJEŠKE UZ POJEDINE POZICIJE BILANCE (Index=tekuća godina/prošla x 100)

BILANCA - AKTIVA				
Bilješka broj: 1				
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)				
Opis	2020	2021	Index	
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	7.173	5.242	73	
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	89.235	61.497	69	

Dugotrajna imovina odnosi se na nematerijalnu i materijalnu imovinu.
Nematerijalna imovina odnosi se na ulaganje u računalni program.
Oprema se odnosi na računalnu opremu.
Obračun amortizacije materijalne imovine provodi se linearnom metodom.

Bilješka broj: 2				
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)				
Opis	2020	2021	Index	
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	151.562	146.138	96	
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	113.000	163.000	144	
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	1.423	2.017	142	

Kratkotrajna imovina odnosi se na potraživanje od kupaca, potraživanje od države i novac u banci i blagajni.
Iskazano potraživanje od kupaca rezultat je prodaje usluga i isto dospijeva na naplatu početkom 2021. godine.
Potraživanje od države odnosi se na potraživanje od države na različitim obvezama.

Slika 20. Bilješke uz financijska izvješća

5.2.3. Porezne obveze

Promatrani poduzetnik mjesečni obveznik PDV-a te je stoga dužan obračunati PDV svaki mjesec te predati Poreznoj upravi. U nastavku će se prikazati obrazac PDV te obrazac PPO za promatrano razdoblje od 01.11.2021. do 30.11.2021.

U navedenom razdoblju ukupno je plaćeno dobavljačima 5.789,04 kune od čega 1.157,81 kuna odlazi na PDV. Istovremeno je poduzetnik naplatio 42.000,00 kuna od čega 8.400,00 kuna odlazi na PDV što je vidljivo iz knjige ulaznih računa i knjige izlaznih računa koje se nalaze u podnaslovu 5.2.1. Temeljem naplaćenih i plaćenih faktura formira se PDV obrazac za navedeno razdoblje. Na poziciji „transakcije koje ne podliježu oporezivanju i oslobođene“ nalazi se iznos od 14.500,00 kuna te taj iznos zapravo predstavlja izlazne fakture poduzetnika koje su izdane s prijenosom porezne obveze te one ulaze u PDV obrazac bez obzira da li su naplaćene, u razdoblju u kojem su izdane. Navedene fakture s prijenosom porezne obveze nalaze se u PPO obrascu. Oba obrasca potrebno je elektronskim putem predati Poreznoj upravi. Na poziciji II.4 i III.4 knjižene su ulazne fakture dobavljača s tuzemnim prijenosom porezne obveze gdje isti nije iskazao PDV, već ga je poduzetnik dužan sam obračunati i iskazati na navedenim pozicijama u PDV obrascu. U nastavku će se prikazati PDV obrazac te PPO obrazac za navedeno razdoblje.

POREZNA UPRAVA PODRUČNI URED (1)		ČAKOVEC	
ISPOSTAVA (2)		MURSKO SREDIŠĆE	

OIB (3)		08911258438	
Porezni obveznik (naziv/ime i prezime) (4)		ADESSING j.d.o.o.	
Adresa (mjesto, ulica i broj) (5)		MERHATOVEC, MERHATOVEC 32/A	
OIB poreznog zastupnika (6)		05265887041	

OBRAZAC PPO

PREGLED TUZEMNIH ISPORUKA S PRIJENOSOM POREZNE OBVEZE

OD 01.10. DO 31.12.2021.

Razdoblje u kojem je iskazan prijenos porezne obveze (7)	Redni broj (8)	OIB primatelja isporuke (9)	Vrijednost isporuka (Obrazac PDV - red.br. I 1. (u kunama i lipama) (10)
listopad	1	45745585189	30.000,00
	Ukupno:		30.000,00
studeni	1	42640753303	10.000,00
	2	67831009658	2.500,00
	3	77208915141	2.000,00
	Ukupno:		14.500,00
prosinac	1	38235822242	20.000,00
	2	45745585189	30.000,00
	3	53618726413	10.000,00
	4	58175418790	4.000,00
	5	95687842633	15.000,00
	6	99367055902	5.000,00
Ukupno:		84.000,00	
UKUPNO (17):			128.500,00

Slika 21. Obrazac PPO (poduzetnik)

POREZNI OBVEZNIK (naziv/ime i prezime i adresa:mjesto,ulica i broj)	POREZNI ZASTUPNIK (naziv/ime i prezime i adresa:mjesto,ulica i broj)	NADLEŽNA ISPOSTAVA POREZNE UPRAVE	
ADESSING j.d.o.o.	INFOFIN d.o.o.	MURSKO SREDIŠĆE	
MERHATOVEC, MERHATOVEC 32/A	Belica, K.Tomislava 74	PRIJAVA PDV-a ZA RAZDOBLJE OD 01.11. DO 30.11. GOD. 2021.	
PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ / OIB	PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ POREZNOG ZASTUPNIKA / OIB		
08911258438	05265887041		
O P I S	POREZNA OSNOVICA (iznos u kunama i lipama)	PDV PO STOPI 5%, 10% i 25% (iznos u kunama i lipama)	
OBRAČUN PDV-a U OBAVLJENIM TRANSAKCIJAMA DOBARA I USLUGA - UKUPNO (I.+II.)	51.100,00	XXXXXX	
I. TRANSAKCIJE KOJE NE PODLIJEŽU OPOREZIVANJU I OSLOBOĐENE - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.)	14.500,00	XXXXXX	
1.ISPORUKE U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos porezne obveze)	14.500,00	XXXXXX	
2.ISPORUKE DOBARA OBAVLJENE U DRUGIM DRŽAVAMA ČLANICAMA	-	XXXXXX	
3.ISPORUKE DOBARA UNUTAR EU	-	XXXXXX	
4.OBAVLJENE USLUGE UNUTAR EU	-	XXXXXX	
5.OBAVLJENE USLUGE OSOBAMA BEZ SJEDIŠTA U RH	-	XXXXXX	
6.SASTAVLJANJE I POSTAVLJANJE DOBARA U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EU	-	XXXXXX	
7.ISPORUKE NOVIH PRUJEVOZNIH SREDSTAVA U EU	-	XXXXXX	
8.TUZEMNE ISPORUKE	-	XXXXXX	
9.IZVOZNE ISPORUKE	-	XXXXXX	
10.OSTALA OSLOBOĐENJA	-	XXXXXX	
II. OPOREZIVE TRANSAKCIJE - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)	36.600,00	9.150,00	
1.ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi 5%	-	-	
2.ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi (10%) 13%	-	-	
3.ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi (22,23%) 25%	33.600,00	8.400,00	
4.PRIMLJENE ISPORUKE ZA RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos porezne obveze)	3.000,00	750,00	
5.STJECANJE DOBARA UNUTAR EU po stopi 5%	-	-	
6.STJECANJE DOBARA UNUTAR EU po stopi (10%) 13%	-	-	
7.STJECANJE DOBARA UNUTAR EU po stopi 25%	-	-	
8.PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi 5%	-	-	
9.PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi (10%) 13%	-	-	
10.PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi 25%	-	-	
11.PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USL. OD POR.OBV. BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 5%	-	-	
12.PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USL. OD POR.OBV.BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 13%	-	-	
13.PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USL. OD POR.OBV.BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 25%	-	-	
14.NAKNADNO OSLOBOĐENJE IZVOZA U OKVIRU OSOBNOG PUTNIČKOG PROMETA	-	-	
15.OBRAČUNANI PDV PRI UVOZU	-	-	
III. OBRAČUNANI PRETPOREZ - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)	7.631,23	1.907,81	
1.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od 5%	-	-	
2.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od (10%) 13%	-	-	
3.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od (22,23%) 25%	4.631,23	1.157,81	
4.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos porezne obveze)	3.000,00	750,00	
5.PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi od 5%	-	-	
6.PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi od 13%	-	-	
7.PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi od 25%	-	-	
8.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 5%	-	-	
9.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 13%	-	-	
10.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 25%	-	-	
11.PRETPOR. OD PRIMLJ. ISPOR. DOBARA I USL. OD POR.OBV.BEZ SJEDIŠTA U RH po 5%	-	-	
12.PRETPOR. OD PRIMLJ. ISPOR. DOBARA I USL. OD POR.OBV.BEZ SJEDIŠTA U RH po 13%	-	-	
13.PRETPOR. OD PRIMLJ. ISPOR. DOBARA I USL. OD POR.OBV.BEZ SJEDIŠTA U RH po 25%	-	-	
14.PRETPOREZ PRI UVOZU	-	-	
15.ISPRAVCI PRETPOREZA	XXXXXX	-	
IV. OBVEZA PDV-a U OBRAČUNSKOM RAZDOBLJU: ZA UPLATU(II.-III.) ILI ZA POVRAT (III.-II.)	XXXXXX	7.242,19	
V. PO PRETHODNOM OBRAČUNU: NEUPLAĆENI PDV DO DANA PODNOŠENJA OVE PRIJAVE - VIŠE UPLAĆENO-POREZNI KREDIT	XXXXXX	0,00	
VI. UKUPNO RAZLIKA: ZA UPLATU / ZA POVRAT	XXXXXX	7.242,19	
VII. IZNOS GODIŠNJEG RAZMJERNOG ODBITKA PRETPOREZA (%)	-	XXXXXX	

Slika 22. Obrazac PDV (poduzetnik)

Na kraju poslovne godine radi se obračun poreza na dobit. Kako bi se mogao obračunati porez na dobit, prvobitno je potrebno izraditi probnu, odnosno bruto bilancu na temelju koje se izračunavaju trošak dugotrajne imovine te trošak amortizacije koji ulaze u račun dobiti i gubitka. U računu dobiti i gubitka sučeljavaju se prihodi i rashodi poslovne godine te se kao njihova razlika dobiva dobit ili gubitak ostvaren u poslovnoj godini. Poslovni prihodi ostvareni u 2021. godini iznose 624.324,00 kuna, dok financijske prihode u 2021. godini iznose 27,00 kuna. Poslovni rashodi ostvareni u 2021. godini iznose 601.954,00 kuna, dok financijske rashode u 2021. godini iznose 5.568,00 kuna. Razlika prihoda i rashoda daje dobit ili gubitak razdoblje prije oporezivanja na koji se obračunavaju stavke povećanja ili smanjenja dobiti te se tek nakon što se obračunaju stavke povećanja ili smanjenja obračunava porez na

dobit od 10%. Stavke povećanja dobiti promatranog poduzetnika su: nepriznati troškovi za osobni prijevoz te kamate između povezanih osoba, dok u stavke smanjenja dobiti spada državna potpora za obrazovanje i izobrazbu. U ovom konkretnom primjeru, dobit prije oporezivanja iznosila je 16.829,00 kuna, stavke povećanja dobiti 13.503,00 kuna, stavke smanjenja dobiti 960,00 kuna te tako dolazimo do osnovice od 29.372,00 kuna na koju se obračunava porez na dobit od 10% te time dolazimo do poreza od 2.937,00 kuna kojeg poduzetnik mora platiti Poreznoj upravi. Dobit na kraju razdoblja iznosi 13.892,00 kuna. Na kraju godine prilikom obračuna poreza na dobit plaća se 10% poreza dok se ostalih 10% poreza na dobit plaća prilikom isplate dobiti te se tada obračunavaju porez i prirez prema mjestu stanovanja.

6. Zaključak

Prilikom pisanja završnog rada te same analize jednostavnog sustava knjigovodstva na primjeru obrtnika te sustava dvojnog knjigovodstva na primjeru poduzetnika korištene su informacije temeljene na aktualnim zakonima i pravilnicima koje propisuje država. Analiza dvaju sustava knjigovodstva na realnim primjerima dovela je do zaključka kako je poslovanje u jednostavnom sustavu knjigovodstva nešto jednostavniji od poslovanja u dvojnog sustavu knjigovodstva.

Osnovna razlika u poslovanju obrtnika i poduzetnika je u tome što obrtnik posluje prema načelu naplate, dok poduzetnik posluje prema načelu nastanka događaja. Prilikom registracije djelatnosti, obrtnik se upisuje u Obrtni registar, dok se poduzetnik upisuje u Sudski registar. Isto tako, s obzirom da je obrtnik registriran kao vezani obrt, on mora imati završenu stručnu školu te položen majstorski ispit kako bi mogao obavljati svoju djelatnost, dok poduzetniku to nije potrebno. Što se tiče poslovnih knjiga promatranog poduzetnika i obrtnika, one su dosta slične, kao npr. knjiga ulaznih računa, knjiga izlaznih računa te popis dugotrajne imovine, razlika je u knjizi primitaka i izdataka koju vodi samo obrtnik, dok poduzetnik vodi analitička knjigovodstva te navedene poslovne knjige čine pomoćne poslovne knjige poduzetnika koje upotpunjuju temeljnu poslovnu knjigu koju čini glavna knjiga. S obzirom da poduzetnik posluje prema načelima sustava dvojnog knjigovodstva, dužan je na kraju godine izraditi temeljne financijske izvještaje, no samo bilancu, RDG te bilješke uz financijske izvještaje s obzirom da je svrstan u kategoriju mikro poduzetnika. Poslovanje obrtnika odvija se prema obračunu poreza na dohodak, dok se poslovanje poduzetnika odvija prema obračunu poreza na dobit. Oba promatrana poslovna subjekta su obveznici PDV-a, no razlika je u tome što je obrtnik tromjesečni obveznik PDV-a, dok je poduzetnik mjesečni obveznik PDV-a. Obračun PDV-a ima isti postupak zbog toga što oba subjekta obračunavaju PDV po naplaćenim naknadama (nisu imali u prethodnoj kalendarskoj godini ostvaren prihod veći od 15.000.000,00 kuna bez PDV-a), osim što obrtnik podatke za obrazac PDV uzima iz knjige primitaka i izdataka, dok poduzetnik podatke za obrazac PDV uzima iz knjige ulaznih računa i knjige izlaznih računa.

Svako poslovanje, bez obzira kako bilo registrirano, ima i prednosti i nedostatke. Prilikom početka obavljanja svoje djelatnosti, poduzetnik mora odrediti koji je način otvaranja poduzeća ili obrta za djelatnost kojom se želi baviti. Kako bi poslovanje bilo uspješno, bez obzira da li se posluje kao obrtnik, OPG, slobodno zanimanje koji posluju prema načelima jednostavnog knjigovodstva ili posluje kao trgovačko društvo prema načelima sustava dvojnog knjigovodstva, potrebno je biti upoznat sa aktualnim zakonima te pratiti sve promjene koje su moguće u zakonima kako bi sami sebi osigurali kvalitetan temelj za poslovanje u budućnosti.

Literatura

Belak, V. (2006). *Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima*. Zagreb: Zgombić & partneri.

Gulin, D., Idžojtić, I., Mrša, J., Sirovica, K., Spajić, F., Vašiček, V., i Žager, L. (2006). *Računovodstvo trgovačkih društava uz primjenu MSFI/MRS i poreznih propisa*. Zagreb: Računovodstvo i financije

Hok.hr (bez dat.). *Paušalno oporezivanje dohotka*. Preuzeto 25.06.2022. s <https://www.hok.hr/gospodarstvo-i-savjetovanje/obrtnicka-pocetnica/pausalno-oporezivanje-dohotka>

Mahović Komljenović, M. (01.01.2021.). Godišnji obračun i podnošenje porezne prijave za 2020. godinu za obrtnike i slobodna zanimanja. *Računovodstvo i porezi u praksi*, 50-107

Miko, L., i Kukec, K. S. (2008). *Računovodstvo*. Varaždin: Fakultet organizacije i informatike

Milanović, I. (21.04.2021.). Aktualnosti u podnošenju obrasca PD za 2020. godinu. *Računovodstvo i porezi u praksi*, 103-108

Plaviured.hr (17.06.2022.). *Knjigovodstvo malih poduzeća – jednostavno ili dvojno?* Preuzeto 14.07.2022. s <https://plaviured.hr/knjigovodstvo-malih-poduzeca-jednostavno-ili-dvojno/>

Rada.hr (07.09.2020.). *Jednostavno knjigovodstvo obrta*. Preuzeto 05.06.2022. s <https://rada.hr/jednostavno-knjigovodstvo-obrta/>

Zakon o obrtu, NN 127/19. Preuzeto 12.06.2022. s <https://zakon.hr/z/297/Zakon-o-obrtu>

Zakon o porezu na dobit, NN 143/14, NN 106/18, NN 121/19, NN 148/16, NN 115/16, NN 138/20. Preuzeto 01.07.2022. s <https://zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>

Zakon o porezu na dohodak, NN 121/19, NN 106/18, NN 138/20. Preuzeto 15.06.2022. s <https://zakon.hr/z/85/Zakon-o-porezu-na-dohodak>

Zakon o računovodstvu, NN 134/15, NN 120/16, NN 116/18. Preuzeto 02.07.2022. s <https://zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu>

Zakon o trgovačkim društvima, NN 40/19. Preuzeto 19.07.2022. s <https://zakon.hr/z/546/Zakon-o-trgova%C4%8Dkim-dru%C5%A1tvima>

Žager, K., i Dečman, N. (2015). *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika

Žager, K., Tušek, B., Mamić Sačer, I., Sever Mališ, S., i Žager, L. (2016). *RAČUNOVODSTVO I: računovodstvo za neračunovođe*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika

Popis slika

Slika 1. Ulazna faktura obrtnika.....	16
Slika 2. Izlazna faktura obrtnika	17
Slika 3. Knjiga ulaznih računa obrtnika	18
Slika 4. Knjiga ulaznih računa obrtnika	18
Slika 5. Knjiga izlaznih računa obrtnika	19
Slika 6. Popis dugotrajne imovine obrtnika	20
Slika 7. Mjesečni izvadak po transakcijskom računu obrtnika	21
Slika 8. Obrazac PDV (obrtnik)	23
Slika 9. Obrazac PPO (obrtnik)	24
Slika 10. Rekapitulacija knjige primitaka i izdataka obrtnika	24
Slika 11. Popis dugotrajne imovine poduzetnika	27
Slika 12. Knjiga izlaznih računa poduzetnika	28
Slika 13. Knjiga ulaznih računa poduzetnika.....	28
Slika 14. Ulazna faktura poduzetnika	29
Slika 15. Izlazna faktura poduzetnika.....	30
Slika 16. Bilanca poduzetnika (1/2)	32
Slika 17. Bilanca poduzetnika (2/2)	33
Slika 18. Račun dobiti i gubitka poduzetnika (1/2)	35
Slika 19. Račun dobiti i gubitka poduzetnika (2/2)	36
Slika 20. Bilješke uz financijska izvješća	36
Slika 21. Obrazac PPO (poduzetnik).....	37
Slika 22. Obrazac PDV (poduzetnik).....	38

Popis tablica

Tablica 1. Razvrstavanje poduzetnika prema Zakonu o računovodstvu	10
Tablica 2. Razvrstavanje grupa poduzetnika prema Zakonu o računovodstvu.....	10